

ΤΑ
ΕΓΚΑΙΝΙΑ
ΤΟΥ
ΖΑΠΠΕΙΟΥ.

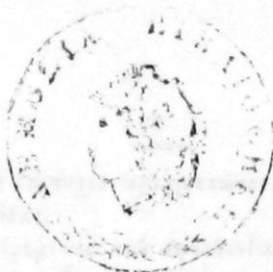
Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4849 καὶ ἡμερομηνίας
10 Ἰουλίου 1885 φύλλου τοῦ

ΝΕΟΛΟΓΟΥ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

1885

[3]

Χθές πᾶν ὄρι ἐκλεκτὸν ἐν τῇ ἡμε-
τέρᾳ πρωτεύουσῃ ἐφιλοξενεῖτο ἐν νέῳ
περιόπτῳ τεμένει τῶν γραμμάτων, ὅπερ
ἤγειρεν ὁ **Κωνσταντῖνος Ζάππας**
ἐπὶ τοῦ λόφου τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ
παραπλεύρως τοῦ συμβολικοῦ τούτου
ναοῦ τῆς σοφίας, τῆς ἐνότητος, τῆς ἀ-
γάπης.

Ὁ πνευματικὸς ἡμῶν ποιμενάρχης
μετὰ τῆς ἱεραῆς συνόδου του, τρεῖς διαπρε-
πέστατοι ὑπουργοὶ τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν ἀνα-
κτος, μύσται καὶ λειτουργοὶ ἄλλων θρη-
σκευμάτων, ἐξοχώτατοι ἄνδρες τοῦ ἡμε-
τέρου ἔθνους, σκικπανεῖς τῆς ἐπιστήμης
καὶ τῆς ἀληθείας, λάτρεις τοῦ καλοῦ,
πλούσιοι ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεων
των θύοντες εἰς τὴν θεὰ Εὐποίαν, σε-
πταὶ καὶ εὐεργέτιδες κυρία, νεαρά καὶ
ἀπαστρέπτοντα κέλλος καὶ ἀνθρωπότητα

πρόσωπα ἐσφινωμένα ὡς εὐσομοὶ δέ-
σμαι ἐλπίδος καὶ θέρους ἐν μέσῳ τῶν
πρὸςβυτέρων καὶ πᾶν ὅτι ἄλλο καλὸν
ἔχει ἢ ἡμετέρα κοινωνία παρίστατο χθὲς
ἐν τῷ περιόπτῳ τούτῳ τεμένει τῶν
γραμμμάτων, τῷ πανηγυρίζοντι τὰ ἐγκαί-
νια του.

Τὸ Ζάππειον ἐτέλει χθὲς τὰ ἐγ-
καίνια του, καὶ ἡ ἡμετέρα πρωτεύουσα
μετέβαλεν ἐργάσιμον ἡμέραν εἰς ἑορτήν,
ἵνα μετὰσχῇ τῆς τελετῆς.

Ἄλλ' ὁ μεγάλθυμος ἰδρυτῆς τοῦ καθι-
δρύματος τούτου, ὁ *Κωνσταντῖνος*
Ζάππας, δὲν παρίστατο εἰς τὴν τελε-
τὴν τοῦ Ζαππείου του· δὲν εἶδεν αὐτο-
προσώπως τὸ ἔργον του στεφανούμενον
ὑπὸ τῶν εὐλογιῶν τῆς Ἐκκλησίας· δὲν
ἤκουσεν αὐτοπροσώπως τὰ συγχαρητή-
ρια τῶν ὑπουργῶν τοῦ κράτους καὶ τὰς
ἀνευφημίας τῶν ὁμοειθῶν του· δὲν ἠθέ-
λησε νὰ παράσχῃ ἑαυτῷ τὴν ἱκανο-
ποίησιν, ἔστω καὶ ἐνός δακρύου χαρῆς,

ἐπὶ τῇ ἐπιτυχεῖ πραγματώσει ἔθνωφε-
λοῦς ιδέας.

Ὁ ἐρημίτης τοῦ Βροσθενίου φλεγό-
μενος ὑπὸ διαπύρου ζήλου πρὸς μεγάλα
ἐθνικὰ ἔργα, οὐδέποτε, καθὼς φαίνεται,
εὕρσκει εὐκαιρίαν νὰ χαρῇ ἢ νὰ ἐπανα-
παυθῇ εἰς ὅσα ἔπραξεν. Ἀνχλογίζεται
νυχθημερόν ἄλλα νέα. Οἱ παρεστῶτες ὁ-
μως ἐν τῇ τελετῇ ἀπλήττως ἀνεζήτη-
σαν τὸν εὐεργέτην ἐρημίτην ἐν τῷ ἀν-
τιπροσωπεύοντι αὐτὸν ἀνεψιῷ του κ.
Χρήστῳ Ζάππᾳ. Ὁ εὐπαίδευτος οὗτος
καὶ θερμὸς ζηλωτῆς καὶ μιμητῆς τῶν
ἀρετῶν τοῦ θεοῦ του νέος ἐφέλλκε τὰ
βλέμματα πάντων· καὶ τὰ μὲν κα-
θήκοντα ἀντιπροσώπου ἐξεπλήρωσεν ἐν
εὐγλώττῳ ἀγορεύσει, κατωτέρω δημο-
σιευομένα, τὰ δὲ συγχαρητήρια τῶν
παρεστῶτων ἐδέξατο μετ' ἀξιαγάστου
μετριοφροσύνης καὶ χάριτος. Ἦτο πράγ-
ματι παρήγορον, οἷ ἐν οὕτωσί μεγάλῃ
τελετῇ καὶ κατακλυζούσῃ τὴν καρδίαν

συγκινήσει ἠδύνατό τις ἐν μέσῳ τοῦ ἐγκαινιζομένου μεγαλοπρεποῦς καθιδρύματος τοῦ Ζαππείου νὰ θλίψη μετὰ φόρου ἔθνικῆς ἐγκαυχήσεως καὶ εὐγνωμοσύνης τὴν χεῖρα μέλους τῆς οἰκογενείας Ζάππα.

Πρὸ πάσης περιγραφῆς τοῦ νεοδημητοῦ **Ζαππείου** καὶ τῆς τελετῆς τῶν ἐγκαινίων αὐτοῦ ὀφείλομεν νὰ προτάξωμεν βραχεῖαν βιογραφίαν τοῦ ἀνδρός, εἰς οὗ τὴν γενναιοδωρίαν, τὰ μεγαλεπήβολα αἰσθήματα καὶ τὴν ἀκάθεκτον εὐεργετικὴν ὁρμὴν ὀφείλεται ἐσμέν περικαλλοῦς κτιρίου ἀφιερουμένου ὑπὸ νοήμονα καὶ μητρικῆ διεύθυνσιν εἰς τὴν ἐπαίδευσιν καὶ ἀγωγὴν Ἑλληνίδων.

Κωνσταντῖνος ὁ Ζάππας.

Ἐγεννήθη ἐν Λαμπόσῳ τῆς Ἠπείρου τῷ 1813. Στερηθεὶς προῶρως τοῦ πατρὸς του καὶ μόλις τὰ πρῶτα γράμματα μάθων ὑπὸ γραμματεσιδιδάκαλον διδάσκαλο, τὰ

ἐν τῷ νάρθηκι τῆς ἐκκλησίας, κατέλιπε δεκατετραετῆς τὴν ἡλικίαν τὴν πατρίδα του καὶ ἀπῆλθεν εἰς Περραιβίαν παρὰ τῷ ἐξαδελφῷ του Ἀναστασίῳ Ζάππῳ, ἐμπορευομένῳ, παρ' ᾧ διέμεινε περὶ τὰ δύο ἔτη, ἀναπτύξας ὅλα τὰ προσόντα ἐκεῖνα τῆς ἐμφύτου δραστηριότητος, χρηστότητος καὶ ἀκριβολόγου τάξεως μετὰ νομοσύνης, ἅτινα τὸν κατέστησαν ἀγαπητότατον παρὰ τῷ ἐξαδελφῷ του, ἀγαθωτάτῳ ἀνδρὶ. Ἀλλὰ τὰ ὄρια τῆς ἐκ τοῦ ἔργου τούτου προόδου τοῦ ἦσαν στενότερα τῶν εἰς αὐτὸν πόθοι του ἔτεινον, καὶ μετὰ διετη ἐργασίαν ἀπῆλθεν εἰς Ρουμανίαν, ἔνθα εἶχεν ἤδη μεταβῆς ὁ ἐξαδελφός του, ὁ ἀδίδιμος Εὐαγγέλης Ζάππας, ἅμα καταλιπὼν τὸ πεδῖον τοῦ Ἀρεως, ἐν ᾧ τοσάυτας ἐδρέψατο δάφνης. Ἐν τῇ συναντήσῃ τῶν δύο τούτων μεγάλων ψυχῶν ἐτελεῖτο θεῖα βουλή, προπαρασκευάζουσα τοὺς μέλλοντας νὰ διαπρέψωσιν ἐπὶ ἔθνικοῖς μεγαλουργήμασιν ἄνδρας. Ἀδίστακτος διετελέσεν ἕκτοτε μέχρι τῆς τελευτῆς τοῦ Εὐαγγέλη ὁ σύνδεσμος τῶν ἐξα-

δέλφων ἔν τε τῇ ἐργασίᾳ καὶ τοῖς αἰσθημασι, καὶ ἦτο ἕκτακτον τὸ φαινόμενον τῆς βασιλευούσης μεταξύ αὐτῶν ὁμοφροσύνης καὶ στοργῆς, ἧς ἕνεκα, ἐμπνεομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ πρὸς τὴν πατρίδα ἔρωτος, ἡ συνεργασία ἀμφοτέρων ἀπέβη παραγωγὸς ἀρίστου ὕλικου ἀποτελέσματος. Ἡ νοσημοσύνη καὶ ἡ ἕκτακτος τῆς δυνάδος ἰκανότης ἀνεδείχθη εὐθύς ἀπὸ τῶν πρώτων βημάτων τοῦ ἔργου, εἰς ὃ ἐπεδύθησαν—τὴν ἐκμίσθωσιν γαιῶν—διότι, καίτοι ἄμοιροι γεωργικῶν γνώσεων καὶ ἄνευ τῶν ἀπαιτουμένων χρηματικῶν κεφαλαίων, κατεδείχθησαν ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν οἱ δοκιμώτατοι τῶν ἐκμισθωτῶν καὶ ἐπεξέτειναν τὸν κύκλον τῆς ἐργασίας των πολλῶ πλέον τῶν πρὸ αὐτῶν, οἵτινες διαπορούμενοι καὶ σχολιάζοντες τὴν τοιαύτην ἐπίδοσιν παρέσχον ἀφορμὴν εἰς τὸν Εὐαγγέλην νὰ δημοσιεύσῃ μελέτην περὶ γεωργίας, ἐν ᾗ, ὡς ἐκ τοῦ τίτλου τῆς *Κηρῆν* φαίνεται, ἀναπτύσσων τὸ ὅλον γεωργικὸν σύστημα τοῦ ἐλέγχει δριμύως τὴν ὀκνηρίαν τῶν ἄλλων, ἐνε-

κα τῆς ὁποίας ἔμειναν ἐν στασιμότητι. Εἰς τοὺς δύο Ζήππας ὀφείλεται κατὰ μέρος ἡ πρώτη ὥθησις εἰς τὴν ἐπισημασμένην καλλιέργειαν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγικότητος τῶν γαιῶν τῆς Ρουμανίας καὶ ἡ πραγματικὴ ἐκτίμησις τῆς ἡλιστα μέχρι τότε ἐνοουμένης ἀξίας τῶν γαιῶν τούτων. Οἱ ἀκατάβλητοι πόνοι καὶ μόχθοι καὶ ἡ σύντονος τῶν ἐξαδέλφων συνεργασία προσεπόρισεν αὐτοῖς τὰ μέσα, ὅπως γένωνται κτηματῖαι ἐκ τῶν σπουδαιωτέρων· εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι σὺμπασα ἡ κτηματικὴ αὐτῶν περιουσία ἀφιερῶθη ἀπὸ τῆς τελευταίας τοῦ Εὐαγγέλου, τῇ κοινῇ τῶν δύο ἐξαδέλφων βουλήσει, εἰς ὠφέλειαν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ὁ Κωνσταντῖνος ἀπολέτας ἐν τῷ θανάτῳ τοῦ Εὐαγγέλου τὸ ἕτερον ἡμισὺ του—διότι οἱ δύο ἀπετέλουν ἐν σῶμα καὶ μίαν ψυχὴν—ἀνέλαθε μόνος τὴν συνέχισιν τῶν μεγάλων ἔργων, εἰς ἃ, ὡς εἰς πολιτικὸν ἀστὲρα, ἐστρέφετο ἡ δίκαια του. Καὶ δὴ τὰ μὲν ἀμφοτέροις δόξαντα καὶ ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ Εὐαγγέλου ἀναγραφέν-

τα κληροδοτήματα ἐκ 40,000 φρ. ἐτησίως ὑπὲρ ἔργων φιλανθρωπικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν, διετελέσει παρέχων ἐπὶ εἰκοσαετίαν ἤδη καὶ διατελεῖ ἀνεγείρων περιφανῆς τὸ ἐν Ἀθήναις μέγαρον τῶν Ὀλυμπίων, διὰ δαπάνης ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου φράγκων, προδιέγραψε δὲ εἰς ἑαυτὸν ἴδιον πρόγραμμα τῆς ἐθνικῆς του πορείας, συγκεφαλαιούμενον εἰς τὰ τρία ταῦτα: εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς παιδείας, εἰς τὴν ὀρθὴν καὶ ὀρθήν παιδείαν, καὶ εἰς τὴν γεωργικὴν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐκπαίδευσιν. Τῷ προγράμματι τούτῳ στοιχῶν προβαίνει βιβληθάρων καὶ ἔχει ἤδη ἐν τῇ ὑπάρξει τὰ ἐξῆς Ζάπλεια ἐκπαιδευτήρια: τὰ ἐν Λαμπόδω — ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ πατρίδι — καὶ Λέκλῃ ἄρρένων καὶ θηλέων, τὸ ἐν Ἀδριανουπόλει παρθεναγωγεῖον, τὸ ἐν Φέρραις τῆς Θράκης, τὸ ἐν Πρεμετῇ, τὸ ἐν Δροβιάνῃ, καὶ τὰ ἄρρεναγωγεῖα ἐν Δελβίνῳ, Φιλιάταις, ἐν μέρει τὸ ἐν Νισβάνῃ, καὶ τὸ ἐν Κων)πόλει περίβλεπτον παρθεναγωγεῖον, εἰς δὲ τούτιον πλείστα βεβαίως ἄλλα θὰ

ἔχη τὰ φερώνυμα, διότι πολλῶν εἰσέτι, λέγει, δεῖται τὸ πρόγραμμά του πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πρώτου κεφαλαίου. Ἐὰν χωρίσωμεν τὰς πρὸς οἰκοδομήσιν τῶν διαληθθέντων ἐκπαιδευτηρίων δαπάνας, συμποσούμενας εἰς ἐπέκεινα τοῦ ἑκατομμυρίου, ἀπὸ τὰς πρὸς συντήρησιν αὐτῶν ἐτησίας χρηστικῆς, εὐρίσκομεν ὅτι αἱ τελευταῖαι αὗται ἀνέρχονται εἰς 70 χιλ. φρ. ἐτησίως, καὶ συμπεριλαμβανόμενων τῶν τόκων τῶν διὰ τὰ οἰκοδομήματα δαπανηθέντων ποσῶν, δύναται νὰ ὑπολογισθῶσιν εἰς 130—140 χιλιάδας φράγκων αἱ ἐτησίως διδόμεναι χρηστικῆς του ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς παιδείσεως.

Τὸ δεύτερον μέρος τοῦ προγράμματος, ὅπερ ὁ κ. Κωνσταντῖνος Ζίππας ὤρσηεν εἰς ἑαυτὸν, ἀναπτύσσεται πλήρες ἐν ταῖς πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων Σύλλογον ἐπιστολαῖς του, προτασομένης τοῦ τελευταίου, — τῇ χρηστικῇ αὐτοῦ ἐκδυθέντος — φιλοσοφικοῦ συγγράμματος τοῦ αἰδίου Βραχίλκ. Ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ταύταις ἐκδηλοῦται τὸ ὄξύ τοῦ

ἄνδρὸς πνεῦμα καὶ ἡ μεγάλη πρόνοια αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς τῶν παιδευομένων μορφώσεως. Ἄλλὰ μὴ ἐν τῷ προσεχῶς ἐκδοθησομένῳ νέῳ Κανονισμῷ τοῦ ἐν Κων)πόλει Ζηκπείου δὲν διορθῶ τις τὸ αὐτὸ πνεῦμα, τὴν αὐτὴν πρόνοιαν τῆς γενναίας ἐκείνης καρδίας, ἣτις μετὰ τοσαύτης ἀφειδείας ἤγειρε τὸ περιφανὲς οἰκοδόμημα τὸ χθὲς τελέσαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἐγκαινίων του ;

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ τρίτου κεφαλαίου τοῦ προγράμματος ἐπιήσαστο τὴν ἔναρξιν ἀπὸ ἐπταετίας ἤδη, συστήσας διὰ τῆς ἐν Ἀθῆναις «ἐπὶ τῆς ἐμψυχώσεως τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας ἐπιτροπῆς» δύο γεωργικὰ διαγωνίσματα, τὸ μὲν πρὸς ἐκπαίδευσιν ὑποτρόφων ἐν γεωργικαῖς σχολαῖς τῆς Εὐρώπης, τὸ δὲ πρὸς ἐκδοσιν γεωργικῶν βιβλίων, ἐπ' ᾧ κατέθετο ἀναποσπάτως ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος εἰς μετοχὰς αὐτῆς, φραγ. 250000, ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν ὁποίων τελοῦνται τὰ διαγωνίσματα ταῦτα. Ἐὰν τις ἀναγνώσῃ τὴν ἰδρυτικὴν τῶν διαγω-

νισμάτων τούτων ἐπιστολὴν του, προτεταγμένην καὶ ταύτην ἐν τοῖς ἄχρι τοῦδε ἐκδοθεῖσι δύο πονήμασι «Περὶ ἐλαίας» καὶ «περὶ σταφιδαμπέλου», θὰ ἴδῃ τὴν ἐμβριθεῖαν, μεθ' ἧς ὁ πρακτικὸς τοῦ ἀνδρὸς νοῦς πραγματεύεται τὸ ζωτικὸν τοῦτο τῆς ἐθνικῆς προόδου ἀντικείμενον, καὶ τὴν ἄρρητον μὲν ἀλλ' ἐνοουμένην ἐπαγγελίαν τῆς παροχῆς τῶν ἀπαιτουμένων μέσων διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἀρξασμένου ἔργου. Μετὰ τοὺς τρεῖς ἀποφοιτήσαντας πρὸ διετίας πρῶτους ὑποτρόφους, ἐπαξίως κατέχοντας ἤδη ἔδρας καθηγητῶν ἐν Διδασκαλείοις ἑλληνικοῖς, διανύουσιν ἤδη τὸ τρίτον τῶν σπουδῶν αὐτῶν ἔτος τέσσαρες νέοι ὑπότροφοι ἐν Μομπελλιέ, Γρινιὸν καὶ Μονάχιον, πάνου δ' εὐχρεστον καὶ τιμητικὸν εἰς τὰ ἐκπαιδευτήρια τῆς ἡμετέρας πρωτεύουσῆς εἶναι, ὅτι ἐκ τῶν τριῶν ὑποτρόφων τῶν ἐπιτυχόντων ἐν τῷ διαγωνισμῷ, δύο μὲν ἐσπούδασαν ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ εἰς δὲ ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἐμπορικῇ σχολῇ τῆς Χάλκης.

Ἄλλ' οὕτω σοφῶς συντεταγμένος ἐν τῇ εὐεργετικῇ σταδιδρομίᾳ του ἀνὴρ ἀρκεῖται ἄρα γε εἰς ταῦτα μόνον; Ἐν τῇ μεγάλῃ καρδίᾳ του, τῇ πεπληρωμένῃ φίλτρου πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ πρὸς τὸ ἀγαθὸν αὐτῆς, εὐρίσκει ἡχώ ἢ φωνὴ τῆς φιλανθρωπίας, ἢ ἐπίκλησις τῶν ὀπωσθήποτε συντελούντων πρὸς τὸ κοινῇ συμφέρον, καὶ ἐν τούτοις νέον καὶ εὐρύ στάδιον ἀνοίγεται εἰς τὰς ἰδιωτικὰς χορηγίας του.

Τοιαύτην ὁ ἐρημίτης τοῦ Βροσθενίου ποιεῖται χρῆσιν τοῦ ἀποταμιεύματος πολυχρονίου, ἐπιμόνου καὶ δραστηριοτάτης ἐργασίας, συνοδευομένης μετὰ λελογισμένης περὶ τὸν βίον οἰκονομίας, ἀπερίττου, διαίτης καὶ μονήρους διατριβῆς. Ἐν τινι μικρᾷ γωνίᾳ ρουμνικῆς χώρας, — τῷ ἱστορικῷ γενομένῳ ἤδη Βροσθενίῳ, — διανύει λιτότατον βίον, ἀπερίττος, ἀκραιφνέστατος τῆς φύσεως χαρακτήρ, ἀκαταβλητος ἐν τῇ ἐργασίᾳ, εὐθαλέστατος τὴν υἰεῖαν καὶ μόνον ἔχων γνώρισμα τῶν δύο πρὸς τοὺς ἐβδομήκοντα ἐτῶν τῆς ἡλικίας του τὰς λευκάς του τρίχας, ἐφ' ὧν ἐπέδρασεν

ὁ τὰ μεγάλα σκεπτόμενος νοῦς καίτοι ἀφ' ἑτέρου συντελεῖ εἰς τὴν σωματικὴν εὐεξίαν του ἢ προηλιακῇ πάντοτε ἐξέγερσις καὶ ἡ ἀπλουστάτη τῆς τροφῆς του διαίτα, ἀπαξ τῆς ἡμέρας λαμβανομένης ἀνευ προλόγων καὶ ἐπιλόγων, τῶν ὀρεκτικῶν λεγομένων ποτῶν καὶ ἐδεσμάτων, μὲδ' αὐτοῦ τοῦ ἐπιτραπεζίου οἴνου ἐξαιρουμένου, ἔν ἀναπληρῇ τὸ πολύτιμον τῆς φύσεως δῶρον, τὸ ὕδωρ. Οἱ ἐκ τοῦ σύνεργος ἰδόντες καὶ μελετήσαντες τὸν ἀνδρα ἀπεκόμισαν πάντοτε τὸν θαυμασμὸν ἐπὶ τῷ συνδυασμῷ τοιοῦτου βίου πρὸς τὴν διάπλασιν χαρακτῆρος τοσοῦτον εὐπροσηγόρου καὶ εὐγενοῦς, εἰς πέφυκεν εἰς τὰς ἀγαθὰς φύσεις, καὶ ἐπὶ τῇ διαυγείᾳ τοῦ πνεύματος, τῇ ὀξύτητι καὶ τῇ ἐμβριθείᾳ τῆς κρίσεως, ἥ τις ὑποβῆλλει τὰ πάντα εἰς ἀκριβῆ ἔλεγχον καὶ προκαλεῖ τὴν ἐρευνητικὴν τοῦ ὀρθοῦ αὐστηρὰν συζήτησιν. Ὑποχωροῦσιν ἐνώπιον τοιαύτης αὐτομάτου εὐθυκρισίας αἱ κοσμοπολιτικαὶ γνώσεις καὶ θεωρίαι, ἀφοπλίζονται αἱ ἐκ τούτων ἰζηυημέναι ἰδέαι,

καὶ κατισχύει τέλος ἢ πειθῶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ ὀάντιτείνων ἀνομολογεῖ ἐν τέλει καὶ ἀναγκωρίζει τὴν ἡττάν του. Ἡ προνομιούχος αὐτὴ διάνοια ἀπηλλαγμένη πάσης ἑτεροθαλοῦς καὶ μὴ εὐθὺ πρὸς τὸ κοινῆ συμφέρον τεινούσης ιδέας, ταύτην μόνον ἐπιζητεῖ καὶ εὐρίσκει, εὐρίσκει δὲ αὐτὴν μετὰ βρασάνου καὶ ἐπιμελοῦς καὶ περισκεμμένης συζητήσεως.

Τοιοῦτος ἐν βραχυτάτῃ περιλήψει ὁ βίος τοῦ μεγαθύμου ἀνδρὸς, τοῦ παρέχοντός ἐαυτὸν παράδειγμα φιλοπατρίας καὶ ἀγαθοεργίας σπάνιον καὶ ζηλωτὸν εἰς πᾶσαν κοινωνίαν, πολύτιμον δ' ἰδίᾳ τῷ ἑαυτοῦ ἔθνει, ὅπερ πρὸς ἀνάκτησιν τῆς προγονικῆς εὐκλείας καὶ θέσεως ἔχει ἀνάγκην τοιοῦτων χαρακτήρων καὶ τοιαύτης μετ' αὐταπαρησίας θελήσεως, διότι μόνον ὅταν μορφώσῃ τοιοῦτους τελείους ἐν τῷ αἰσθηματι τῆς φιλοπατρίας καὶ φιλανθρωπίας ἀνδρας δύναται νὰ ὑπερπηδῆσῃ τὰς καθ' ἐκείστην στενοχωρίας τῆς συγκρατήσεως καὶ αὐτῶν τῶν νῦν εἰς χεῖρας του ὀλίγων καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς ἐλπίδας

εὐρυτέρου σταδίου προόδου καὶ εὐημερίαν μετὰ θάρρους, πιθανότητος ἢ καὶ βεβαίως τητος πραγματώσεως τῶν ἐλπίδων αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν βραχεῖαν ταύτην βιογραφίαν τοῦ ἑαυτοῦ μεταβαίνωμιν εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ χθῆς ἔγκαινοσθέντος κτιρίου

Ζάππειον.

Ἐπὶ τῆς πρὸς ἀνατολὰς ὄψους τοῦ λόφου τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐγείρεται ἐπὶ τεσσάρων προσόψεων τὸ περικαλλῆς νεόδμητον Ζάππειον. Τὸ ἔλιν οἰκοδόμημα ἐξαώρορον καὶ ἄφλεκτον, ἀναπτυσσόμενον ἐπὶ ἐμβαδοῦ 2, 250 πήλων, παρουσιάζει ἀρμονικὸν σύνολον ἐξικνούμενον εἰς ὕψος 32 μέτρων καὶ φέρει ρυθμὸν νεοελληνικόν (renaissance). Τὸ ὑλικὸν στερεώτατον σύγκειται ἐκ μαρμάρου καὶ γαλλικοῦ λίθου, γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα pierre d'Arles. Ἡ κορυφα εἰσοδος αὐτοῦ, ρυθμοῦ δωρικοῦ μετὰ περιστυλίων καὶ ἀειωμάτων, εἰσάγει εἰς εὐπρεπεστάτην αὐλὴν, ὑπομνησκαυταν κατὰ τε τὸν ρυθμὸν καὶ τὴν

κατασκευὴν πᾶν ὅτι ἄριστον ὑπάρχει ἐν Πομπηΐ. Ἀπέναντι τῆς εἰσόδου ἀναπέπταται μαρμαρίνης κρεμαστή διπλῆ κλίμαξ, ἧς δεξιόθεν εὐρύς διάδρομος ἄγει εἰς τὰς τρεῖς αἰθούσας τὰς προωρισμένας εἰς τὸ συμβούλιον καὶ τὰ ἀρχεῖα, εἰς τὸ ἐπιτατόριον τῶν ἐξωτερικῶν μαθητριῶν καὶ εἰς τὰ δωμάτια τῆς οἰκονόμου, ἄριστέροθεν δὲ ὅμοιος διάδρομος ἄγει εἰς ἄλγεμον καὶ προθάλαμον συνδιαλεκτηρίου, εἰς τὴν ἱματιοθήκην τῶν ἐξωτερικῶν μαθητριῶν καὶ ἀπολήγει εἰς θύραν εἰσόδου καὶ ἐξόδου τῶν μαθητριῶν τούτων. Δ' ὕψους διάδρομος ὄτισθεν τοῦ πρώτου καὶ τῆς μεγάλης κλίμακος, διατέμνεται ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὸ οἰκοδόμημα, ἔχει δεξιόθεν μὲν τὸ μέγα ἐστιατόριον, ἄριστερόθεν λουτρῶνα μετὰ τινῶν ἄλλων δωμάτων ὑπερφείας καὶ ἐν τῷ κέντρῳ εὐρυτάτην ὠτειδῆ αἴθουσαν, προωρισμένην εἰς νηπιαγωγεῖον. Ἡ αἴθουσα αὕτη, περιέχουσα πᾶν ὅτι ἡ νεωτέρα νηπιαγωγικὴ ἀπαιτεῖ, εἶναι ἀξιοθαύμαστον ἔργον κατὰ τε

τὴν ρύθμισίν τῆς, τὴν πρόνοιαν πρὸς ταχεῖαν παροχὴν πάντων τῶν χρειῶν εἰς τὰ νήπια καὶ τὴν ἐκλογὴν, τὸ στερεὸν καὶ εὐχρηστον τοῦ ὀλικοῦ. Συστήματα φωνητικὰ, μετρικὰ, πίνακες, ὀκρίβαντες, δεξαμεναὶ τεχνηταί, τὰ πάντα ἀφθόνως παρέχονται εἰς τὴν περιέργειαν τοῦ μικροῦ τρυφεροῦ κόσμου, τοῦ μέλλοντος νὰ ποτισθῆ τὰ πρώτα νέματα τῆς γνώσεως, ἐν εὐάεφρ καὶ ἀναπαυτικῇ αἰθούσῃ, ἀποτελούσῃ μετὰ τριῶν ἄλλων δωμάτων καὶ ἰδίου διαδρόμου ὅλως κεχωρισμένον τμήμα. Πρακτικῶς τοῦ τμήματος τούτου κεῖται αἴθουσα παραδόσεως τῆς προκαταρκτικῆς τάξεως. Καταλείπων τις τὸν πρῶτον τοῦτον ὄροφον καὶ ἐπανερχόμενος εἰς τὴν αὐτὴν τῆς εἰσόδου ἔχει, ὡς εἶπομεν, πρὸ αὐτοῦ εὐρυτάτην μαρμαρίνον κλίμακα κρεμαστήν, διπλὴν, πεφραγμένην δι' ἐπιχρύσων σιδηρῶν κιγκλιδωμάτων, ὑποβασταζομένην ὑπὸ τεσσάρων μαρμαρίνων κίωνων ἰωνικοῦ καὶ κορινθιακοῦ ρυθμοῦ μετὰ πλουσίων φατωμάτων ἀναπεπτομένων εἰς ὕψος 12 περίπου μέ-

τρων ἀπὸ τοῦ ἐμβλαδῶ τῆς εἰσόδου. Ἡ μεγαλοπρεπής καὶ καλλιτεχνική αὐτὴ κλίμαξ ἀπολήγει εἰς διδρμον κατεστρωμένον μαρμάρους καὶ εἰσάγοντα εἰς τὴν καλλίστην, μεγίστην, ὑψηροφον καὶ φωτεινοτάτην αἴθουσαν τῶν τελετῶν, ἀπολήγουσαν κατὰ τὴν ἐτέρην ἀπὸ τῆς κυρίας προσόψεως πλευρᾶν εἰς ὠσειδῆς γωνιακὸν ἡμικύκλιον καὶ ἐστολισμένην διὰ τοιχογραφημάτων, ὧν τὸ μὲν ἀναπαριστᾷ τὴν Ἡῶ κατὰ τὸ περίπυστον ἔργον τοῦ Guido Reni, τὸ δὲ τὸν Ὀλυμπον. Ἐκατέρωθεν τῆς ὠραιοτάτης ταύτης αἰθούσης δύο θύραι δίδουν ἐξοδὸν εἰς αἰθούσας ἀποληγούσας δεξιῶθεν μὲν εἰς τὰ δώματα τῆς δευθύνσεως μετὰ δύο ἰδιαιτέρων τῶν διδασκαλιστῶν καὶ καθηγητῶν, ἀριστερῶθεν δὲ εἰς τὰ δώματα τῆς ὑποδιευθύνσεως συμφώνως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιβλέψεως καὶ ἐπιτηρήσεως, διότι ἐν τῷ ὀρόφῳ τούτῳ τελεῖται ἀπασα ἡ διδασκαλία. Ἀπέναντι τῆς αἰθούσης τῶν τελετῶν καὶ ἐπὶ τῆς κυρίας προσόψεως ὑπάρχει κομψοτάτη αἴθουσα προωρισμένη εἰς διδασκα-

λίαν ἰχνογραφίας καὶ ἄλλων καλλιτεχνικῶν μαθημάτων, ἐκατέρωθεν δὲ αὐτῆς ἔχει τις δεξιῶθεν μὲν πέντε παραδόσεις γυμνασιακῶν τάξεων, ἀριστερῶθεν δὲ πέντε παραδόσεις σχολικῶν τάξεων, χωριζομένης μεταξὺ καὶ τὰς μὲν καὶ τὰς δὲ διὰ φωτεινοτάτου διαδρόμου. Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὰς παραδόσεις ταύτας δὲν δύναται νὰ μὴ θαυμάσῃ τὴν πρόνοιαν τὴν ληφθεῖσαν διὰ τε τὸν φωτισμὸν καὶ τὸν ἀερισμὸν αὐτῶν. Ἐὰν παρὰ τῶν παραδόσεων ἐκτίσθησαν εἰς ὕψος τοιοῦτον ὥστε τὸ φῶς νὰ πίπτῃ καθέτως, τὰ δὲ θρανία ἐτοποθετήθησαν κατὰ τοῦ κανόνα τῆς ὀπτικῆς. Δὲν ὀφείλομεν ὅμως νὰ παραλίπωμεν ὅτι καὶ τὰ θρανία τῶν μαθητῶν, παρουσιάζοντα πάντας τοὺς ὄρους κομψότητος, στερεότητος καὶ ξυλουργικῆς τέχνης, κατεσκευάσθησαν μετὰ πάσης τῆς προσηκούσης ἐπιμελείας πρὸς ἐκπλήρωσιν, ὑπὸ ἔποψιν ὕψους, συμμετρίας καὶ ἀποστάσεως, πάντων τῶν νεωτέρων πορισμάτων καὶ κελευσμάτων τῆς ὑγιεινῆς. Νεώτατον σύ-

στημα μαυροπινάκων, ἀνηρτημένων ἐν εἶδει πολυσελίδων βιβλίων ἐν πάσῃ αἰθούσῃ παραδόσεως, διευκολύνει τὸν διδασκοντα καὶ τὴν μαθητήριαν εἰς ἀπειρόν τι πνευθίμα, τοῦ καὶ πλεονεξίας, χρῆσις, ἐξηγήσεως γραφικῆς. Ἐπὶ τοῦ ὀρόφου τούτου, τοῦ ἔχοντος πανταχοῦ ὕψος ἕξ μέτρων ἀπολήγει ἡ κυρία κλίμαξ, παραπλευρώσ ὁμως αὐτῆς συνεχίζουσι τὴν αἰθρον εἰς τὰς ἄλλας ὀρόφους αἱ διήκουσαι διπλαῖ καὶ εὐρύταται ἐκ δρυός κλίμακες, κατεσκευασμένοι κατὰ τὸ σύστημα τὸ λεγόμενον à cage d'escalier. Ὁ ἀνερχόμενος λοιπὸν ἐκ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἐτέρας τῶν δύο τούτων παραπλευρῶν κλίμακων εἰς τὸν τρίτον ὀροφον εὐρίσκεται ἐκ νέου ἐνώπιον διαδρόμου, διατέμνοντος τὸ ὅλον ἰμβυδὸν τοῦ οἰκοδομήματος. Τὸ κέντρον τοῦ ὀρόφου τούτου ἀποτελεῖ μεγίστη αἰθουσα ἐκτεινομένη ἀπὸ τῆς κυρίας προσόψεως ἄχρι τῆς ἐτέρας ἀπέναντι πλευρᾶς τοῦ κτιρίου καὶ σχηματίζουσα εἰς τὸ βῆθος ὠσειδῆς γωνικὸν ἡμικύκλιον. Ἡ αἰθουσα αὕτη εἶναι ἡ μεγίστη τοῦ Ζαππείου, ἐν

αὕτῃ δὲ ἐτελέσθησαν χθές καὶ τὰ ἐγκαίνια ὡς δυναμένη νὰ περιλάβῃ μέγα πλήθος. Ἐκτέρωθεν τῆς αἰθούσης ταύτης δύο εὐρύταται αἰθουσαι περιλαμβάνουσι τὴν οργανοθήκην, καὶ πάντα τὰ χρεώδη εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς φυσικῆς, τῆς χημείας, τῆς ζωολογίας, τῆς ἀστρονομίας, τῆς ὀρυκτολογίας καὶ πάντων τῶν ἄλλων κλάδων τῶν πρακτικῶν γνώσεων τοῦ ἀνθρώπου. Αἱ αἰθουσαι αὗται μετὰ τῶν ἐν αὐταῖς συλλογῶν καὶ τῶν σπανίων καὶ πλουσιωτάτων ἐν πάσῃ γωνίᾳ ἀνηρτημένων πινακῶν ἀποτελοῦσι πράγματι πολυτιμὰ μουσεῖα, ἅτινα εἰς τὸν περιεργαζόμενον αὐτὰ καὶ ἐπιθυμοῦντα νὰ μάθῃ, ἔστω καὶ ἐξ ἀπλῆς συνδιαλέξεως, τὸ ὄνομα, τὴν κατατοξιν καὶ τὴν χρῆσιν καταλείπουσιν ἀκόπως πολυτιμὰ ἐφόδια πραγματογνωσίας. Ὁ τρίτος ὀροφος, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, διαχωρίζεται διὰ διπλῆς σειρᾶς διαδρόμων, καὶ ἐπὶ μὲν τῆς κυρίας προσόψεως ἔχει δεξιόθεν καὶ ἐξ εὐωνύμων τῆς καθέως διατεμνύσας αὐτὸν μεγάλῃς αἰθούσης

δύο παρμείγιστα σπουδοστήρια, ἀπολήγοντα πρὸς δυσμὰς καὶ ἐξ εὐωνύμων εἰς αἴθουσαν προωρισμένην εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ ὑπὸ τοῦ νέου κανονισμοῦ τοῦ Ζαππείου εἰσκαχόμενου συστήματος τῆς βιομηχανικῆς διδασκαλίας, ἧτοι ραπτικῆς, ποικιλικῆς, ἀνοπλεκτικῆς κτλ. Ἐν τῇ ἀπέναντι τῆς προσόψεως πλευρᾷ τοῦ διαδρόμου κεῖται δεξιόθεν μὲν τὸ διευθυντήριο, ἀριστερόθεν δὲ τὰ δώματα τῆς ὑποδιευθύνσεως καὶ τῶν διδασκαλιστῶν καὶ εἰς τὴν ἄκρην ἐπὶ τῆς αὐτῆς πλευρᾶς ἀριστερὰν τέσσαρα δωμάτια ὠρίσθησαν εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς ὀργανικῆς μουσικῆς. Συνεχίζων τις τὴν ἀνάβασιν τοῦ διαδρόμου παραπλεύρως τῶν μεγάλων αἰθουσῶν ἐρπουσῶν διπλῶν δρύνων κλιμακῶν εὐρίσκεται ἐν τῇ τετάρτῃ ὀρόφῃ, ἔνθα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ συστήματος διαδρόμων ἐκτείνονται δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν εὐρύτατοι κοιτῶνες. Ἐκατὸν πενήκοντα κομψαί, ἑλαφραί, ἑλαστικαί, καινουργαί καὶ στερεαί κλῖναι ἐκτείνονται ἐπὶ τῶν εὐχέρων τούτων δωματίων. Ἐν συν-

ὄλῃ οἱ κοιτῶνες εἶναι ὀκτώ. Εἰς ἐκάστην κλῖνην ἀναλογεῖ εἰς νιπτῆρ μέ ἴσας πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κλινῶν διαίρεσεις, λαμβάνων τὸ ὕδωρ δι' ὑδραυλικῶν μηχανήματος καὶ ὑπηρετούμενος ὑπὸ παχείας στρόφιγγος. Πάντα τὰ ἐπικαλύμματα τῶν κλινῶν φέρουσιν ἐν τῷ μέσῳ τὴν λέξιν Ζάππειοι, αἱ κλινοστρωμαναὶ εἰσιν ἐκ καθαροῦ λινοῦ, τάπης ἐξαπλοῦται πρὸ ἐκάστης κλίνης καὶ παραπλεύρως ὑπάρχει μικρὸν σκεῦος (table de nuit) λυχνίαι μετὰ πολλῆς φιλοκαλίας ἐκλεγείσαι φωτίζουσι τὰς ἀπερίντους ταύτας αἰθούσας, παχέα παραπετάσματα ἀποτελοῦσι τὸν ἄλλον στολισμὸν αὐτῶν, ὁ δὲ ἀερισμὸς τελεῖται διὰ τοῦ προσημεστάτου συστήματος τῆς ἀπορροφῆσεως νέων στοιχείων ἀέρος ἀνευ κινδύνου ἐκθέσεως εἰς τὴν προσβολὴν τοῦ ρεύματος αὐτοῦ. Παραπλεύρως τῶν κοιτῶνων τῶν μαθητριῶν ἐγένετο ἡ διανομῆτῶν κοιτῶνων τῶν διδασκαλιστῶν, καὶ οὕτως, ὥστε νὰ ἐκπληρῶνται εὐχερῶς πᾶσαι αἱ ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιτηρήσεως καὶ ἐπιβλέψεως.

Ἐάν τις νομίῃσθ ὅτι ἐνταῦθα περατοῦται ἡ ἐσωτερικὴ περιήγησις τοῦ οἰκοδομήματος καὶ θελήσῃ μετὰ κεκμηκείων καὶ ἐξηνητημένην περιέργειαν ν' ἀπολύσῃ τῆς λαμπρᾶς θεᾶς τῆς προσφερομένης ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ ὀρόφου τούτου, ἀνερχόμενος εἰς τὸν πέμπτον ὄροφον ἀμέσως νοεῖ τὴν εὐχρῆστον ἀπάτην του. Ἐν τῷ πέμπτῳ τούτῳ ὀρόφῳ ἀνακαλύπτει νέον κόσμον διατάξεως καὶ νέαν πληθὺν ἀντικειμένων πρὸς ἐξέτασιν καὶ τερψίθυμον ἐκπληξιν. Ὁ τελευταῖος οὗτος καὶ ἀνώτατος ὄροφος δύναται νὰ διαιρεθῇ εἰς τέσσαρα τμήματα, ὧν ἕκαστον ἀπαιτεῖ γυναικεῖαν περιγραφὴν, διότι μόνον γυνὴ δύναται νὰ κατανοήσῃ καὶ ἐκτιμήσῃ πάντα τὰ συσσωρευμένα ἐν αὐτῷ διὰ τὴν ὅλην ἀπρόσκοπτον ὑπηρεσίαν καὶ καθαρῖότητα τοῦ καθιδρύματος. Ἐν τῷ πρώτῳ τμήματι κατατάσσομεν τὸ θεραπευτήριον. Τοῦτο σύγκειται ἐκ τεσσάρων αἰθουσῶν, ὧν ἡ εὐρυτάτη προώρισται ὡς αἰθουσα τῶν ἀνεργωννουσῶν, συμπληροῦται δὲ ὑπὸ χημικοῦ ἐργαστηρίου καὶ σκευ-

οφυλακίου φαρμάκων, ὑπὸ λουτρῶνος καὶ ἰδιαιτέρου μαγειρείου. Ὀλίγως κεκλεισμένον καὶ ἀποκεχωρισμένον αὐτοῦ ὑπάρχει δευτέρον θεραπευτικὸν τμήμα, προωρισμένον εἰς μισαμχτικά—μὴ γένετο!—καὶ κολλητικὰ νοσήματα. Τὸ τρίτον τοῦτο ἔχον ἐπαρκεῖς καὶ καταλλήλους διαιρέσεις, κλείεται ὑπὸ ἐτέρης σειρᾶς δωμάτων, προωρισμένων εἰς τοὺς ἰατροὺς τῆς σχολῆς, εἰς τὰς νοσοκόμους καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς ὑπηρεσίας. Ἐὰ πάντα ἐν τῷ καταρτισμῷ τῶνδὲς τούτων θεραπευτικῶν τμημάτων μαρτυροῦσι φίλτρον, πρόνοιαν καὶ γενναιοδωρίαν καταλείπουσαν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ θεατοῦ γλυκύθυμον αἰσθημα κατανώξεως καὶ ἐθικῆς εὐγνωμοσύνης. Ἐτερον τμήμα τοῦ πέμπτου ὀρόφου εἶναι τὸ προωρισμένον εἰς τὸ σῶμα τῆς γενικῆς ὑπηρεσίας τοῦ καθιδρύματος. Τὸ κυρίως ὅμως ἐπισπῶν τὴν προσοχὴν καὶ ἀφ' οὗ δυσκόλως ἀπασπῶνται τὰ βλέμματα τῶν κυριῶν εἶναι ὁ καταρτισμὸς δύο αἰθουσῶν, τῆς τοῦ ἱματιοφυλακίου καὶ τῆς ἱματιοθήκης. Ἐν τῇ πρώτῃ εἰσὶ ταξιθε-

τημένα πάντα τὰ πρὸς τὴν καθριότητα τῶν κλινῶν, τῶν ἐστιατορίων καὶ τῆς ἄλλης ὑπηρεσίας τῆς καθριότητος τοῦ καθιδρύματος ἐφόδια. Ἐκατοντάδες δωδεκάδων ὑπάρχουσιν ἐξ ἑκάστου εἴδους, τὰ πάντα δ' εἰσὶν ἀρίστης ποιότητος, καινουργῆ, λιναὶ καὶ φέρουσι τὰ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ ὀνόματος ἢ καὶ ὀλόγραφον τὸ ὄνομα τοῦ ἰδρυτοῦ. Ἡ ἱματιοθήκη περιέχει μετὰ σοφῆς διατάξεως κομψότατα ἐριμάρι, ὑπηρετούμενα διὰ μικρᾶς κλίμακος, ἐν οἷς ἑκάστη τῶν μαθητριῶν δύναται ἀνέτως καὶ μετὰ τάξεως νὰ φυλάττῃ τὰ ἐνδύματα, τοὺς πέλους καὶ τὰ πέδιλα αὐτῆς. Οὕτως ἐν μιᾷ αἰθούσῃ εὐτάκτως καὶ μεθοδικῶς δύναται νὰ ἐκτελῆται ὅ,τι θὰ ἀπῆται πολλὰ δώματα, καὶ θὰ ἐγένετο πάντοτε μετὰ συγχύσεως καὶ ἀτάκτου ἀναζητήσεως καὶ συσσωρεύσεως πραγμάτων καὶ ἀποσκευῶν. Ἀλλὰ πρὶν ἢ καταλίπει τις τὸν πολυτίμον τοῦτον ὄρορον καὶ ἀφοῦ ρίψῃ μετ' εὐπρεσκειᾶς βλέμμα εἰς ἑτέραν αἰθουσαν, ἐξωπλισμένην δι' ὄλων τῶν γρειωδῶν εἰς τὸ ψύξιμον, τὴν δι-

πλωσιν καὶ τὸ σιδῆρωμα τῶν ἱματιῶν, εὐκρέστως προστρέχει εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν δύο ἄκρων τοῦ διαδρύμου εὐρυτάτους ἐξώστας, ἐνθα ἀπολαύει μαγευτικῆς σκηνογραφίας τοῦ Βοσπόρου, τῆς Προποντίδος καὶ τῶν λόφων τῆς ἡμετέρας πρωτευούσης. Ἐγένετο ὑπὸ τινων ἢ παρατήρησις ὅτι τὸ καθιδρύμα στερεῖται κήπου. Ἀλλ' οὐδ' ἡ παρατήρησις οὕτη εἶναι ὀρθή ἢ τοῦλάχιστον γίνεται ὑπὸ τῶν μὴ ἐπισκερθέντων τὸν ἰσόγειον ὄρορον. Καὶ ἐν τῷ ὀρόφῳ τούτῳ ἀξιοθέατα εἶναι ἡ μεγάλῃ αἰθουσα τοῦ ἐστιατορίου τῶν ἐσωτερικῶν, ἡ αἰθουσα τοῦ ἐτέρου ἐστιατορίου τῶν ἡμιτρόφων, οἱ πλυντήρες, τὰ τέλεια μαγειρεῖα πρὸς πρακτικὴν ἐξάσκησιν τῶν κορασιῶν, ἡ διάταξις τῶν διαφόρων ἀποθηκῶν, καὶ ἐν γένει ἀξιοθαύμαστοι εἶναι ἡ προσοχὴ ἢ καταβληθεῖσα καὶ ἐν τῷ ὀρόφῳ τούτῳ πρὸς πλήρη φωτισμὸν καὶ ἀερισμὸν. Ἀλλ' ἐπανερχόμενοι εἰς τὸ ζήτημα τοῦ κήπου λέγομεν ὅτι εὐρύτατος περιβάλλος στεφανοῖ τὸ ὅλον οἰκοδόμημα, ὃ δὲ περιβάλλος οὗτος μετὰ τὴν ἐπιμέλειαν τὴν κατα-

βαλλομένη πρὸς διασκευὴν καὶ διακόσμησίν του καὶ ὡς ἐγγύτατα κείμενος τοῦ μεγάλου ἐστιατορίου θὰ παρέχη ταῖς μαθηταῖς ἐπαρκῆ χωρὸν περιπάτου καὶ σωματικῆς κινήσεως ἐν ταῖς ὥραις τῆς διαχύσεως.

Τοιαύτη, καίπερ ἐν σπουδῇ καὶ μετ' ἀτελῶν πρώτων ἐντυπώσεων γεγραμμένη, ἡ περιγραφή τοῦ περιόπτου καθιδρύματος, οὗ τὰ ἐγκαίρια χθὲς ἡ ἡμετέρα πρωτεύουσα ἐν ἄρχῃ ἀγαλλιᾷσει ἐώρτασε. Τὸ ὅλον οἰκοδόμημα ἐγείρεται ἐπὶ σκοληνοῦ τριγώνου, ὅπερ ἡ δεξιότης τοῦ ἀρχιτέκτονος κατώρθωσε νὰ μεταβάλῃ εἰς ἰσοσκελὲς καὶ ἰσογώνιον τετράπλευρον. Βίσις τοῦ διγαγγιματος τοῦ οἰκοδομήματος ἐλήφθη ἡ τοποθέτησις τῆς μεγάλης αἰθούσης, καὶ ἡ δίαταξις ἐρρυθμίσθη οὕτως ὥστε ἐκατέρωθεν τῆς βέσεως ταύτης νὰ ὑπάρχῃ τὸ αὐτὸ σύστημα καὶ τὸ αὐτὸ ποσὸν τῶν διακρίσεων. Εἰς τοὺς διαδρόμους ἐδόθη ἀνάπτυξις ἀνάλογος πρὸς τὴν πληθὺν τῶν μαθητριῶν καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς κινήσεως εἰς τὰς εἰσό-

δους καὶ ἐξόδους ἐκ τῶν διαφόρων τάξεων. Εἰς τὰ δύο ἄκρα ἐκάστου διαδρόμου τηρεῖται ρεῦμα ἀερισμοῦ, ὑπάρχουσι πρόχειροι υυπιτῆρες καὶ ὀφωτισμὸς πανταχοῦ εἶναι ἀπλετος. Πρὸς δὲ ἐν τῇ ρυθμίσει καὶ τῇ διακρίσει τοῦ ὅλου κτίριου, ἐλήφθη ἡ προσήκουσα φροντίς ὅπως ἕκαστος ὄροφος ἐπαρκῆ εἰς κανονικῶς ὀρισμένην ἐργασίαν τῶν μαθητριῶν καὶ ἐκάστη ἐργασία συγκεντρῶται κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ ὄροφῳ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς τε διευθύσεως καὶ τῆς ὅλης ἐπιτηρέσεως. Ὁ ἀερισμὸς τοῦ οἰκοδομήματος γίνεται διὰ τεσσάρων συστημάτων. Ὁ φωτισμὸς γίνεται ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν πικραδύσεων καὶ τῆς ἐργασίας ἐξ εὐώνυμων. Θερμαντῆρες ὑπάρχουσι πανταχοῦ, ταύτας δὲ συμπληροῦσι παντοειδεῖς θερμίστραι. Σύστημα διοχετεύσεως ὕδατος λομπρότατα λειτουργεῖ. Τὸ καθιδρυμα ἐκτὸς τοῦ ὕδατος τῶν Δέρκων ἔχει δύο δεξαμενὰς διὰ πόσιμον ὕδωρ Ταξιμίου καὶ διὰ βρόχινον. Ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν χωρισμάτων τοῦ καθιδρύματος ἀνέρχεται

εις 97. Ἡ οἰκοδομὴ ἐν ἀρχῇ προσκόψασα εἰς δυσχερείας, εὔρε κατόπιν ἀπρόσκοπτον ἐνθάρρουν μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ φερμανίου. Τριακόσιοι κατὰ μέσον ὄρον ἐργάται καθ' ἑκάστην ἡσχαλοῦντο εἰς τὴν ἐπιτίχυσιν τοῦ ἔργου ὑπ' αὐτὴν τὴν προσωπικὴν ἐπιβλεψιν τῆς ἐπιτίμου διευθυντρίας τοῦ Ζαππείου. Ἡ ὕλική δαπάνη τῆς οἰκοδομῆς ἀνῆλθεν περίπου εἰς 26,500 λίρας, τὸ δὲ ποσὸν τοῦτο διαιρούμενον διὰ τῶν 2250 πῆχων τοῦ ἐμβαδοῦ καὶ τῆς λαμπρότητος καὶ στερεότητος τῆς οἰκοδομῆς μαρτυρεῖ ζῆλον καὶ φειδῶ, ἣν, ἐν μὴ θιζόμεν τὴν μετριοφροσύνην οὐδενός, εἰς οὐδένα προσωπικῶς ἀποδίδομεν, καί περ πάντες γινώσκομεν εἰς τίνας κυρίως ὀφείλεται. Δὲν θέλομεν νὰ ἐξῆρωμεν τὸ ἔργον τοῦ νεαροῦ ἀρχιτέκτονος κ. Ἰωάννου Ἰωαννίδου, διότι ὅταν ὑπάρχη αὐτὸ τὸ ἔργον ἐκτεθειμένον εἰς τὴν κρίσιν πάντων ἢ κάλλιον εἰπεῖν εἰς τὸν θαυμασμόν καὶ τὰς ἐπικροτήσεις πάντων περιττοὶ οἱ λόγοι. Δὲν θέλομεν νὰ εἴπωμεν λέξιν

περὶ τῆς ἀκαμάτου διευθυντρίας τοῦ Ζαππείου, ἥτις ὡς πινύπτως Ἄργος νυχθημερὸν ἐπεσκόπει καὶ ὡς φιλόστοργος μήτηρ ἐνεθάρρυνε τὴν πρόσodon τέκνου. Δὲν λέγομεν λέξιν περὶ τοῦ ζήλου καὶ τῆς φιλοπονίας τῶν σεβαστῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῶν πραγματοσάντων ἰσχυρὰν ἰδέαν μεθ' ὅλας τὰς ἀκάνθας καὶ τὰ προσκόμματα αὐτῆς. Ἴσως πάντα ταῦτα ἀριστα ἀπεικονίζονται ἐν τῇ ἀληγορικῇ χθῆς προσλαλιᾷ τῆς ἐπιτίμου διευθυντρίας. Φρονοῦμεν ὁμῶς, ὅτι ἐκπληρούμεν κοινὸν πόθον συγχρόνως πάντας μετ' εἰλικρινοῦς ἐθνικῆς ἐγκαυχήσεως καὶ λέγοντες ὅτι ὡς τὸ ὄνομα Ζάππειος εἶναι χρυσοῖς γράμμασι γεγραμμένον ἐπὶ τῆς προσόψεως τῆς εἰσόδου τοῦ μεγαλοπρεποῦς τούτου τεμένου τῶν γραμμάτων, οὕτω καὶ τὸ ὄνομα Κωρστατιεὺς Ζάππας εἶναι ἀνεξιτήλοις χρυσοῖς γράμμασι κεχαραγμένον ἐν τῇ εὐγνωμοσύσῃ καρδίᾳ παντός ὁμοεθιοῦς αὐτοῦ.

Τὰ ἐγκαίνεια.

Ἦδη ἀπὸ τῆς 1 μ. μ. πολλοὶ περιεπλανῶντο ἐν τῇ εἰς τὸ Ζάππειον φερούσῃ ὁδῷ ἀποθαυμάζοντες τὸ λαμπρὸν τῶν μουσῶν τέμενος, ὅπερ ὡς γίγας ὑψοῦται ἐπὶ τοῦ λόφου Ταξιμίου καὶ ὑπέγκειται ὄλων. Ἐν τῇ μεγάλῃ ὁδῷ ἔκτακτος ἐπεκράτει κίνησις κατὰ τὴν μεσημβριανὴν ταύτην ὥραν ἢ τροχίλασία τῶν ἀμαξῶν, ὧν οἱ ἵπποι ἀπὸ ρυτίδος ἠλαύνοντο, ἀπετέλει ἀδιέλειπτον γδοῦπον, ὁμοιοὶ δὲ θορυβωδῶς συνδιαλεγόμενοι περὶ τοῦ γεγονότος τῆς ἡμέρας ἔτεινον τὰ βήματα εἰς Ταξιμίον συναθροιζόμενοι παρὰ τὴν εἰσόδον τῆς οἰκισμένης καὶ δυσχεραίνοντες τὴν συγκοινωνίαν. Τὸ μέγρον εἶχεν ἀναπεπταμένους τὰς θύρας αὐτοῦ ἰάνδ' ἢ εἰσόδος ἀπέμενον ἐλευθέρως εἰς πάντας καὶ δὲν ἀπηρτοῦντο προσκλητήρια, πλὴν πρὸ τῆς ὀρισθείσης ὥρας ἐπίμικτον καὶ παλιρροῦσιν πλῆθος ἤθελε κατακλύσει αὐτὸ, πληροῦν τὸς αἰθούσας καὶ τοὺς διαδρόμους, τοὺς ὀρέξαντας καὶ τοὺς ἐξώστας,

τὸς κλίμακας καὶ τὰ μεσανυθῆρα, ἴσως δὲ ἀκμή καὶ αὐτοὺς τοὺς κοιτῶνας καὶ αὐτὰς τὰς στέγας Παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν λοιπὸν τῶν ἰθυονόντων τὸ Ζάππειον, ἵνα πάντες οἱ τῆς βασιλευσούσης κάτοικοι προσκληθῶσιν, ἕνεκα τῶν ἀτοπιμάτων τοῦ πολλοῦ πλήθους καὶ τῶν ἐκ τούτου δυσχερειῶν, ἀπεφασίσθη ἵνα ἐκδοθῶσιν ὀνομοστικὰ προσκλητήρια. Πάλιν δὲ μεγίστη ἦν ἡ συρροή.

Ὀλίγον πρὸ τῆς ὀρισθείσης ὥρας ἡ αὐλή, ἧς οἱ τοῖχοι καὶ ἡ ὄροφὴ ἐρυθρόχροιοι μετὰ μελίτων σχεδιαγραφημάτων κατὰ τὸ Πομπήιον, ἐπληρώθη πολλοῦ κόσμου ἀνερχομένου τὰς μαρμαρίνους κλίμακας, εὐρείας, μετὰ πολυσχήμεων κιγκλίδων, καὶ ἀφικνουμένου εἰς τὴν δευτέραν ὄροφὴν καὶ τὴν κυρίαν αἴθουσαν ὑψηλῶροφον λίαν μετὰ κισίων σὺν κισιοκρήσις ἰωνικοῦ ρυθμοῦ, καὶ μετὰ τοχογραφίων, αἵτινες εἰκονίζουσιν ἀλληγορικῶς τῆς Αἰγῆς καὶ τὸν Ὀλυμπόν, ἐν μέσῳ διακόσμου ἐκ μαϊάνδρων καὶ ἑλληνικῶν φατωμάτων. Πρὸς πληροστέραν ὁμοῦς εὐρυχωρίαν ἐβρίθη κα-

λὸν ἵνα τὰ ἐγκαίνια τελεσθῶσιν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς τρίτης ὀροφῆς, οὐχὶ μὲν τόσον λοιμπῶς ἀλλὰ συνεχομένης μετ' ἄλλων αἰθουσῶν καὶ δυναμένης εὐτὼ πλεϊότερον νὰ περιλάβῃ κόσμον. Ἐκεῖ ἐδεξιούοντο μετὰ πολλῆς τῆς χάριτος καὶ ἀεθροφροσύνης τοὺς προσερχομένους ἢ διευθύντρια τοῦ Παρθεναγωγείου, ὁ κ. Χρῆστος Ζάππας ἀντιπροσωπεύων τὸν ἰδρυτὴν καὶ ὁ ἰδιαιτέρος γραμματεὺς τοῦ ἰδρυτοῦ κ. Ἰωάννης Ἀλιμπέρτης μετὰ μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, οὗ ἕτερα μέλη ἐν τῇ αὐτῇ ἀνέμενον τὰς ἐπισημότητας, αἵτινες ἤρξαντο συρρέουσαι. Μετ' οὐ πολὺ ἡ αἴθουσα ἦν πλήρης· εἰς τὸ βῆθος ἐπὶ ὀκρίβαντος καλυπτομένου διὰ ταπήτων καὶ πλήρους ἑδρῶν περίξ τραπέζης, ἐν ἧ ἐπρόκειτο νὰ τελεσθῇ ὁ ἁγιασμός διεκρίνοντο ἤδη ἡ Α.Θ.Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ἡ Α.Υ. ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν Ἐτέμ πασσᾶς, καὶ αἱ ΑΑ. ΕΕ. ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης Χασάν Φεχμῆ πασσᾶς καὶ ὁ τῆς παιδείας Μουσαφᾶ πασσᾶς καὶ αἱ ΑΑ. Σ. Σ. οἱ ἅγιοι Κυζίκου, Νικαίας,

Χαλκιδόνος, Δέρκων, Ἀγκύρας, Ἀμασειας, Χαλεπίου, Σερρών, Σίμου, Βοδενῶν, Μελενίκου, Μηθύμνης, Λητίτσας, Δεβρών καὶ ὁ παρεπιδημῶν Γάνου καὶ Χώρας, οἱ ἅγιοι Εἰρηνοπόλεως Φώτιος καὶ Χηριουπόλεως κ. Γεννάδιος χωρεπίσκοποι Σταυροδρομίου καὶ Τάτταούλων, αἱ ΑΑ. ΕΕ. ὁ Ριζᾶ βέης, πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῶν πρεσβύγων ἐπιτροπῆς, ὁ Ἰσμαῖλ βέης διευθυντὴς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Λυκείου, οἱ πρώην ἡγεμόνες τῆς Σίμου Κ. Ἀδοσίδης πασσᾶς καὶ Κ. Φωτιάδης βέης ὁ πρώην διοικητὴς Κρήτης Γ. Φωτιάδης πασσᾶς, ὁ Ζωηρὸς πασσᾶς, ὁ γενικὸς εἰσαγγελεὺς τοῦ κράτους Κ. Ἀνθόπουλος ἐφέντης, ὁ Ἰωάννης Οἰκιάδης ἐφέντης, ὁ μέγας λογοθέτης Σταυράκης Ἀριστάρχης, ὁ Καπουκεχαγιᾶς τῶν Πατρισρχείων Σταυράκης Ἰωαννίδης ἐφέντης, ὁ Δζαβιτ πασσᾶς, ὁ ἀρχιεραμεικοποιὸς τῶν ἀνακτόρων Γεωργάκης βέης, ὁ πρόεδρος τῆς δημορχίας τοῦ Σ' τμήματος Βλάχ βέης, ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν παινικῶν ὑποθέσεων Γιάγκο ἐφέντης Βιθυνὸς καὶ ὁ Ναῖμ βέης

καὶ Βαπορίδης ἐφένης ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῆς δημοσίας ἐκπαίδευσεως, ὄνῳτεροι διοικητικῆ, δικαστικῆ καὶ ὑπουργικῆ ὑπᾶλληλοι, ἰδίως τοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας, ἀντιπρόσωποι τοῦ τύπου, οἱ καθηγηταὶ τῆς Μεγάλῃς τοῦ Γένους Σχολῆς ἐν οἷς ὁ σεβαστὸς κ. Ἰωάννης Φιλιππίδης, πρῶτον καθηγητὴς πολλῶν ἄλλων ἐκπαιδευτηρίων, λόγιος καὶ ἐπιστήμων, ἀντιπρόσωποι τῶν φιλεκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν σωμστέων, ὁ τραπεζιτικὸς καὶ ἐμπορικὸς κόσμος, ἐν ᾧ ὁ γενεράδος Ζαννῆς Σεφερίδης, ὁ ἐκ τῶν διευθυντῶν τῆς αὐτοκρατορικῆς Τραπεζῆς κ. Σμαῖθ, ὁ τῆς γενικῆς ἐταιρίας κ. Φερνάνδεζ ὁ κ. Ι. Σισμάνογλου καὶ πλείστοι ἄλλοι ἐκ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων ἐν τῇ ἡμετέρῃ κοινωνίᾳ, ὧν ἡ ἀριθμητικὴ μαρὰ. Ὁμοίως προσέβη ἐκ τῆς καθολικῆς κοινότητος οἱ αἰδευσιμώτατοι κ.κ. Mendiccia καὶ de Angeli ἀσπασάμενοι ἀποφρονῶς τὴν δεξιὰν τῆς Α. Θ. Π. καὶ ὁ πρωτοσύγκελλος τοῦ πατριάρχου τῶν Σύρων. Ἐνὶ λόγῳ ἐν τῇ εὐρείᾳ αἰθούσῃ καὶ ταῖς

ἐκατέρωθεν περιλαμβάμετο ἅπας ὁ ἐκλεκτότερος κόσμος τῆς βασιλευούσης· πάντες οἱ διακεκριμένῃ κατέχοντες θέσιν ἐν τῇ πολιτείᾳ, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, ἐν ταῖς γράμμασιν, ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ, ἐν τῷ οἰκονομολογικῷ καὶ ἐμπορικῷ κόσμῳ, ἦσαν συνηγμένοι ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, τῇ μετ' ἰδιαζούσης κεκοσμημένῃ φιλοκαλίᾳ καὶ ἀπλότητος, προστλοῦντες βαθύ καὶ εὐγνωμον βλέμμα πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ τοίχου ἡρτημένην εἰκόνα τοῦ μεγάλου τοῦ ἔθνους εὐεργέτου Κωνσταντίνου τοῦ Ζίππα. Ἡτένιζον τὴν γλυκεῖαν ἐκείνην μορφήν τοῦ ἐρημίτου τοῦ Βρασθενίου μετὰ βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης, μετὰ παλμῶν καρδίας, μετὰ χαρᾶς καὶ σεβασμοῦ ἐν ταύτῃ. Ἡτένιζον οἱ βλομούχοι τῆς Πολιτείας ἐν τῶν καυχημάτων τῶν χωρῶν ἡμῶν, ἡ θρησκεία τὸ προσφιλέστερον τέκνον, οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων τὸν προστάτην αὐτῶν, ἡ θήλεια νεότης τὸν διανοίξαντα αὐτῇ τὰς ἀτραποὺς τῆς ἐπιστήμης, τὸ ὀρθόδοξον γένος τὸ ἐγκαλλῶ-

πισμα αὐτοῦ καὶ ἡ πατρίς τὸν διαπρεπέστερον αὐτῆς υἱόν, ὑπερήφανος ὅτι οἶδε γενεῶν τέκνα ἔθνικὴν δόξαν ἀποτελοῦντα καὶ ἐγκολάπτοντα τὰ ὄνματα αὐτῶν εἰς τὰς δέλτους τῆς ἀθνασίας. Ἡτένιζον τὸν ἀνάψαντα τῶς δῶδας τῶν γραμμάτων, τὸν φωτίσαντα, τὸν ἐκπαιδεύσαντα, τὸν προστατεύσαντα, τὸν ἐν ἐπικαίροις τῆς ἰλλυρικῆς χερσονήσου σημείοις, ἐν Θρᾷκη, ἐν Μακεδονίᾳ, ἐν Ἡπείρῳ, ἀνεγείροντα περίθλεπτα καὶ φωτοσύλα ἰδρύματα τῶν μουσῶν, δέκα ὄλα θηλέων καὶ ἀρρένων ἐκπαιδευτήρια σὺν τῷ ἐνταῦθα ἀνωτάτῳ παρθεναγωγείῳ, οὗ τὰ ἐγκαίρια τῆς μεγαλοπρεποῦς οἰκοδομῆς λαμπρῶς ἐτετέλεσθησαν χθές. Ἦν δὲ ἡ εἰκὼν αὐτῆ τοῦ γεγραυῖ καὶ πολυσεβάστου ἀνδρὸς ἀριστερᾶ τῷ εἰσιόντι ἤρτημένη, ἀπέναντι δὲ ταύτης, δεξιᾶ, δῶρναι δεικνύουσιν ὅτι λείπει ἔτι ἑτέρα εἰκὼν, ἣτις προσεχωῶς ἀνορθηθήσεται, ἡ τοῦ φιλολόγου ἀνακτος Ἄβδούλ Χαμ'ήτ Λάν τοῦ Β' ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ ὀποίου γέναν ἐπίτασιν εἰς τὸ κράτος ἡ παιδεία λαμβάνει καὶ ὑπὸ τὴν κραταιάν

τοῦ ὀποίου σκιάν τὸ δένδρον τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν γραμμάτων ἐπὶ μᾶλλον κοί μᾶλλον ἀναθάλλει. Κατὰ μῆκος τῆς αἰθεύσης, ἐπὶ ὀκρίθαντος κλιμακωτοῦ, λευκά ἐνδεδυμένοι μετ' ἐρυθροχρῶν ταινιῶν, ἀποτελεῦσαι σειρᾶς, αἱ Ζαππίδες κόραι ἴστανται ἔτοιμοι νὰ ὑμνήσωσιν ἐν συνδείχ τῷ κλειδοκυμβάλου τὸν ἀνακτα, τὸν πρωθιεράρχην τῆς Ὁ.θ. δόξου Ἐκκλησίας καὶ τὸν μεγαλόδωρον ἰδρυτήν. Πληθὺς δὲ δεσποινῶν καὶ δεσποινίδων εὐρέως τὸ ὄριον φύλον ἀντιπροσωπεύουσαι ἐξωρρίζον ἐπὶ μᾶλλον τὴν οἴθουσαν ἀπλέτως φωτιζομένην καὶ ἣς τὰ παραπετάσματα κολποῖ δρυσσοβόλος οὖρα, εὐεργετικωτάτη τῷ πλήθει ἐκείνῳ ἐν ἡμέρᾳ θεριᾷ καὶ μεστῇ πολλοῦ καύσωνος.

Περὶ τὴν 2 1)2 ὥραν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐτέλεσε τὸν ἀγισμὸν καταγιάσης τὴν περίθλεπτον οἰκοδομήν, εἶτα δὲ ὁ κλειδοκυμβάλιστής κ. Βρεκόσης ἐξετέλετεν ἀριστα τὸ ἐμβατήριον, μεθ' ὃ ἡ Α. Θ. Π. Ἰωακείμ ὁ Δ' ἐγερθεὶς κοὶ συνεγερθέντων τῶν ὑποιργῶν

καὶ ἀπάντων τῶν περισταμένων ἐν συγκινήσει προσεφώνησε τοῖς ὑπουργοῖς τὰ ἐπόμενα.

Λόγοι βαθείας συνέσεως ἤγαγον ἐν ταῦθα τὴν δμῶν Ὑψηλότητα, τοὺς διαπρεπεστάτους ὑπουργοὺς τοῦ θεοφυλάκτου ἡμῶν Ἀραχτός. Σὰς ἀποδεχόμεθα μετὰ ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης. Τὰ βήματα, ἅτερ ἐποιήσατε ὅπως ἔβητε ἐν ταῦθα σὰς προσήγγισαν ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν καρδίαν τοῦ πιστοῦ ἔθνους τῶν Ῥωμαίων τοῦ ἄλλο τὴν πνευματικὴν μου δικαιοδοσίαν. Ἰδέτε εἰς τὰ πρόσωπα τῶν παρόντων τὰ σκιρτήματα τῆς χαρᾶς, ἰδέτε εἰς τὰ ἐνθουσιώδη αὐτῶν βλήματα ἐκβύζουσαν τὴν εὐγνωμοσύνην.

Μὴ λησμονήσητε ταῦτα ἐπαγεθότες οἰκαδε καὶ ἐν προσεχεί ἐντεβεί πρὸς τὸν λαοδόθητον ἡμῶν Ἀυτοκράτορα ἀγαγγείλιτε ὅτι ἄνθρωπός τις εὐλογημένος, τὸ γένος Ζύπλα, ἐκ τῶν ἄλλο τὸ σκηπτρον αὐτοῦ χωρῶν ἐστίν ὁ χορηγὸς τῆς οἰκοδομῆς τοῦ περιφατοῦς τοῦτου οἴκου, ἐν ᾧ ἄλλο τὴν κραταιὰν αἰγίδα τῆς Α. Α. Με-

γαλειώτης θα τελεσιουργῆται τὸ ὑψίστου ἔργον τῆς ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς οἰκοδομῆς τῶν θυγατέρων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Ἀγαγγείλιτε αὐτῷ, ὅτι αισθανόμεθα τὴν ἄλλο ἡμῶν κηδεμοσίαν, ἐτοῦ, ὅτι εὐλογοῦμεν τοὺς μεθ' ἡμέτερι καὶ ῥυκτας κόπου αὐτοῦ καὶ ὅτι εὐχόμεθα ὅπως ὁ πατριάρχης Θεὸς κατοιοῖ ἐν χερσίν, ἐτοῦ τὴν μεγάλην κυβερνητικὴν οἰκοδομὴν τῆς ἀνυψώσεως τῆς ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἀγαπύσεως τῶν λαῶν, τῆς συσφίξεως, τῆς ἐνότητος καὶ τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς στερεώσεως τῆς ἐννομίας καὶ δικαιοσύνης, δι' ᾧ ἀποδεικνύονται οἱ βασιλεῖς μεγάλοι καὶ αἱ βασίλειαι ἀσάλευτοι.

Κύριος σῶζει τὸν ἀγαπητὸν ἡμῶν Ἀυτοκράτορα βασιλεῖα Σουλταν Ἀβδ-ὸν-Ἰ Χαμίτ Χὰν αἰθέτην ἡμῶν. Ἀμήν.

Τὸν λόγον τοῦτον περατωθέντα ἐν μέσῳ ζωπρωτῶν ζητωκραυγῶν ὑπὲρ τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτανου, τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμηνικοῦ Πιτριάρχου καὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως διεδέξατο τὸ

πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Σουλτάνον ᾄσμα μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιτυχίας ψαλὲν ὑπὸ τῶν μαθητριῶν συνοδουμένων καὶ ὑπὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου. Τὸ ᾄσμα τοῦτο ὡς καὶ τὰ κατωτέρω μνημονευθησόμενα ὀρείλονται εἰς τὸν κάλαμον τοῦ διαπρεπεῦς φιλέλληνοσ καὶ προξένου τῆς γαλλιαῆσ δημοκρατίας ἐν Ἀνδρινοῦπόλει κ. Γουσταύου Λαφρών, λίαν δὲ ἐπιτυχῆ ὄντα καὶ χαριέστατα μετ' ἀληθῶν ποιητικῶν εἰκόνων ἀπεστάλησαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου εἰς Πηρισίους καὶ ἐτοσίσθησαν ὑπὸ τοῦ σοφοῦ θεωρητικοῦ καὶ μελοποιοῦ φιλέλληνοσ κ. Bourgault-Ducoudray, καθηγητοῦ τῆσ ἱστορίας τῆσ μουσικῆσ ἐν τῷ ὠδεῖῳ, γράψαντοσ δὲ μελέτασ περὶ τῆσ ἀρχαίας καὶ νεωτέρασ ἑλληνικῆσ μουσικῆσ καὶ ἐκδιδόντοσ, μετὰ γενομένην πρότινων ἐτῶν περιοδείαν αὐτοῦ ἐν Ἀνατολῇ καὶ δὴ ἐν τῇ ἡμετέρῃ πρωτεύουσῃ, μουσικὸν σύγγραμμα ὑπὸ τὸν τίτλον Trente melodies Grecques. Χαρὰν προῦξέναι εἰσ πάντοσ, ὅτι μετὰ τῆσ ἡμετέρασ πνευματικῆσ ταύτησ ἐορτῆσ συνεδέθησαν

τὰ ὀνόματα δύο εὐγενῶν τέκνων τῆσ Γαλλίας, πρὸσ οὓσ εἰλευρινῆ πρὰ πάντων ἀπηυθύνθησαν συγχαρητήρια. Ἡ μελοποιήσισ τοῦ κ. Bourgault ἦν πλέον ἢ ἐπιτυχεστέρα καὶ τὸ μὲν πρὸσ τὴν Α. Α. Μ. τὸν Σουλτάνον ᾄσμα συνετέθη κατὰ τὸ ἀνατολικὸν, ὁ πρὸσ τὴν Α. Θ. Π. ὕμνοσ κατὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν, πολλὴν τὴν μεγαλοπρέπειαν ἐκφράζων, καὶ ὁ πρὸσ τὸν ἰδρυτὴν ἐν τῷφ θουρῶν ἐνθουσιώδοσ. Δικαιοῦτατα χειροκροτήματα ἐκάλυπτον τὰ ᾄσματα καὶ τοὓ ὕμνοσ τοῦτοσ, δικάϊων δὲ συγχαρητηρίων ἔτυχεν ὁ κλειδοκυμβαλιστῆσ κ. Βρεκόττοσ καὶ ὁ διευθύνων τὸν χορὸν τῶν παρθένων κ. Ἰζιούνησ μετὰ τῆσ δεσποινίδοσ Στρούβαλη. Τὸ πρὸσ τὴν Α. Α. Μ. ᾄσμα ἔχει οὕτωσ.

Βασιλεῦ τριῶν ἡπείρων καὶ πολυπληθῶν λαῶν,
Μετὰ σεβασμοῦ ὕμνουμέν ὀνομά Σου τ' ἀγαθόν.

Τῆσ κοινῆσ πατρίδοσ εἶσαι Σὺ, φρουρὸσ καὶ
[προμαχῶν,
Καὶ πατὴρ πλήρησ ἐλέουσ ἀρπανῶν τε καὶ
[πιτωχῶν.

Εἶσαι μέγας εὐεργέτης τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς,
Σ' ἀγαπᾷ δὲ καὶ ὁ Ἑλληὶ ὄσον καὶ ὁ Ὀσμανλῆς.

Εἰς τῶν τέκνων Σου τὰ στίθη ἔχθρα πλέον
| ἴδεν χωρεῖ,

Καὶ τὸν Ἐδεδόν Σου ἠρόνον ἢ ἀγάπη των
| φρουρεῖ.

Πάντες Σὲ ἀνακηρύττουσιν Πορθητὴν τῶν καρ-
| διῶν,

Κ' εὐχονται νὰ Σὲ κλείσῃ νέος καὶ χρυσοῦς
| αἰῶν.

Ζῆθε, Ἄναξ· μέριμνά Σου ἔστω μόνον ὁ λαός·
Ἵπὲρ Σοῦ θὰ μεριμνήσῃ ὁ πανίσχυρος Θεός.

Εἶτα, ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα ὁ πρόε-
δρος τοῦ δικητικῆ συμβουλίου τοῦ Ζαπ-
πέιου κ. Ξενοφῶν Ζωγράφος, ἔλεξε τὰς·

*Παναγιώτατε δέσποτα καὶ λογιῶ φιλό-
μουσε ἀμήτριε.*

Τέλος πάντων ἡ ἰδέα πρᾶγμα ἐγένετο, τὸ
πρὸ πολλοῦ μελετώμενον καὶ ἐν ἀμφιβόλῃ
μορφῇ τιθίμενον οἰκεδόμημα τοῦ Ζαππείου,
περιβάλλει ἡμᾶς σήμερον ἀγλααῖς ἀγα-
λαῖς πρὸς ἐγκαίνιασιν αὐτοῦ· οὐ μόνον δὲ,

ἀλλὰ καὶ πρὸς Ἐναρξιν νέου βίου διὰ νέου κα-
νονισμοῦ καὶ νέου προγράμματος, ὅπερ ὁ με-
γάθυμος ἐβρυτὴς μετὰ τῶν συμβούλων αὐτοῦ
ἐπεχειρήσθησαν καὶ κατὰ τὸ ἐνδὸν ἐτελειο-
ποίησαν.

Τέλος πάντων, ἐν ταῖς δυαὶ ταύταις
λέξεσι Παναγιώτατε δέσποτα καὶ φιλόμουσον
ἀκροατήριον, συμπεριλαμβάνονται δλαὶ αἱ λαί-
λαπες δι' ὧν τὸ ἱερὸν τοῦτο καθέδραμα, ὡς
μὴ ὤφελε, διτλήθη, δλαὶ αἱ περιπέτειαι, καὶ
αἱ δυσχέρειαι, καὶ τὰ ἀνιξία βουλευματα,
καὶ τ' ἄλλα ὅσα πολλὰ καὶ διάφορα παρενέ-
βαλον ἡμῖν προσκόμματα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ
σεπιτοῦ τούτου ἔργου! ἀλλὰ χάρις τῇ σταθε-
ρᾷ καὶ ἀσάλευτῃ τοῦ γενναίου ἰδρυτοῦ γνώ-
μη, χάρις τῇ ἀνεδότηῳ δραστηριότητι τοῦ
συμβουλίου καὶ τῆς διευθύνσεως, χάρις πρὸ
παντὸς ἄλλου τῇ ἰσχυρᾷ καὶ ἐδιδεχεῖ μερί-
μνῃ ὑπὲρ παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ φιλολάου ἡμῶν
ἀνακτος Ἀβδουλ Χαμίτ χάν, καὶ τῇ φιλο-
μουσίᾳ τοῦ κατὰ πάντα ἀξίου πρωθυπουργοῦ
Σαῖτ πασοῦ, πάντα τ' ἀντιστρατευόμενα συν-
εποδίσθησαν καὶ ἔπασαν, τὸ ἐξ Ἰχπίειον ἢ
νέστη καὶ ἀνωρθώθη ὑπὸ τὰς εὐχὰς καὶ εὐ-
λογίας τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, διὰ τῆς ἐπι-
τηδεῖας καὶ καλλιτεχνικῆς χειρὸς τοῦ εὐπα-

αὐτοῦ νέου ἀρχιτέκτονος κ. Ι. Β. Ἰωαννίδου.

Καὶ νῦν ἐν μέσῳ τῆς πλειοψηφίας τῶν θωμανικῶν σχολῶν ὅσας ἡ φιλοφροσύνη τοῦ ἀνακτορος θιλήσις ἀνήγειρε, καὶ αἰτινές εἰσι τόσοι πολῦτιμοι ἀδάμαντες ἐπὶ τοῦ στέμματος Αὐτοῦ, ἐν τῷ μέσῳ τοσούτων ἄλλων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων ἰδιωτικῶν τε καὶ δημοσίων τὸ ἡμέτερο. Ζάππειον ἀνοψοῖ ἐπίσης ὑπερήφανον τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ χαιρετίζει μετὰ στοργῆς αὐτὰς, ἀτενίζει βλέμμα ἀδελφικὸν πρὸς τὸ ἔτερον ἐκεῖνο τὸ ἀντίπερον τοῦ Κερατίου κόλπου ἐνδικαίτημα τῶν Μουσῶν. Τὰ δύο δὲ ταῦτα καθιδρύματα ἀντιμετωπίζονται νῦν ὡς δύο πόλοι ἡλεκτρικοί, ἀφ' ὧν ἐξαστράφει ὁ σπινθὴρ τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἐπιστήμης, ὡς δύο φέροι ἀφ' ὧν ἀναμένομεν τὸ φῶς τὸ δδηγοῦν τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν λιμένα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς θεοσεβείας.

Τὸ φῶς τοῦτο ἐκεῖθεν μὲν σελαγίζεται διὰ τῆς καλλιέργειας τῆς κατὰ βῆθος ἐπιστήμης μετ' ἐμβριθείας καὶ δυνάμεως, ἐντεῦθεν δὲ διὰ τῆς ποικιλίας τῶν γνώσεων μετὰ σεμνότητος καὶ χάριτος. Ἐκεῖθεν ἀποδεχόμεθα τὸν νοῦν, ἐντεῦθεν τὴν καρδίαν, δύο παράγοντας συγκροτοῦντας τὴν καθ' ὅλου ἀνθρωπότητα ἐν τῇ τελειότητι αὐτῆς.

Καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου, ἦτοι τῆς τῶν ἀρρένων ἐκπαιδεύσεως, οἱ πατέρες ἡμῶν αἰετοποτε τὸ κατὰ δύναμιν ἐμερίμνησαν· τὸ δὲ περὶ τῆς διαπαιδαγωγήσεως καὶ παιδείας τῆς θηλείας νεολαίας, ἣτις ἐστὶν ἡ βῆσις καὶ ὁ τύπος οὕτως εἰπεῖν τῆς κοινωνικῆς διαμορφώσεως, ἐν ἐλαχίστη ἔθεντο μοῖρα ἕνεκα προλήψεων ἀσυγχωρήτων σήμερον.

Ἡ ἐκπλήρωσις τῆς σπουδαιοτάτης ταύτης ἐθνικῆς ἀνάγκης, ἐπετράπη ἐπ' ἐσχάτων ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας εἰς δύο φιλοπάτριδας ἄνδρας, ἀμφοτέρους ἐπὶ ξένης τὰς διατριβὰς ποιουμένους, ἀλλὰ μηδέποτε τὴν γενέτειραν γῆν λησμονήσαντας· τὸν Ἀρσάκη καὶ Κωνσταντῖνον τὸν Ζάππαν. Καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου εἰπάτωσαν ἄλλοι, περὶ δὲ τοῦ ἡμετέρου γενναίου ἱδρυτοῦ καὶ μεγάλου τῆς πατρίδος εὐεργέτου, δεφίλομεν μυρίας ἀπονεῖμαι αὐτῷ χάριτας, ὅτι ἐξελέξατο τὴν βασιλίδαν ταύτην τῶν πόλεων, ὅπως οὐ μόνον ἀνεγέρη, ἰδίαις δόλωσ δαπάναις, τὰ ἀγλαὰ τοῦτο οἰκοδόμημα ἀλλὰ καὶ ἐξασφαλίσῃ τὸ μέλλον αὐτοῦ δι' ἰκανῆς ἐτησίας χρηματικῆς ἐπιχορηγήσεως, καὶ διὰ κανονισμοῦ εἰς οὐ τὴν σύνταξιν οὐ μικρὸν ἔλαβε μέρος διευκολύνων ἐν πολλοῖς διὰ τῆς φυσικῆς αἰ-

τοῦ θξυνοίας καὶ τοῦ πρακτικοῦ πνεύματος
τοὺς συνεργάτας αὐτοῦ.

Οὐ τοῦτο δὲ μόνον, τὸ ἄλλως μέγα ἔργον
δι' ἰδιώτην, ἀλλὰ καὶ πέντε ἕτερα παρθενικ-
γωγεία ἀνήγειρεν ἐν τῷ θωματικῷ κράτει
ὁ Ἄτλας οὗτος τῶν ἀγαθοεργιῶν, ἐν οἷς καὶ
τὸ ἄρτι ἀρξάμενον οἰκοδομεῖσθαι ἐν Ἀδριανου-
πόλει. Ἄλλα τε πολλὰ ἔργα ἐξετέλεσεν ὁ
μεγάλων ἀνὴρ, αὐτὸς μὲν ἐν ἐρήμῳ διανύων
τὸν βίον, καὶ τῶν κοινωτικῶν ἀγαθῶν στερού-
μενος, ἀνευδύτως δ' ἐργαζόμενος ἡμέρας καὶ
νυκτὸς πρὸς αὐξήσιν τοῦ πλοῦτου, ὃν ὁ Θεὸς
ἐπιδαφιλεύει αὐτῷ. καὶ δι' αὐτοῦ τῶν φιλαν-
θρωπικῶν ἔργων εἰς ἃ ἀπέρωσεν καὶ ἐργα-
σίαν, καὶ ζῶην, καὶ πᾶν τὸ ἐπ' αὐτῷ.

Τίνες δ' οἱ λόγοι οἱ καταπείσαντες τὸν
Κωνσταντῖνον Ζάππαν, Ἰα, ἐναντίον μυρίων
προτροπῶν ἀλλοφρόνων, προτιμήσῃ τὸ θωμα-
νικὸν κράτος ὡς κέντρον τῶν ἀγαθοεργιῶν
αὐτοῦ; μὴ διότι ἔτυχεν ὢν γόνος τῆς γῆς
αὐτῆς; μὴ διότι ἔχει ἐπ' αὐτῆς τὰς συμπα-
θείας ἃς αἱ παιδικαὶ ἀναμνήσεις ἐμπνεύουσιν
ἡμῖν ἐπὶ τοῦ πατρῷου ἐδάφους; Οὐδαμῶς·
τὸ ἀληθές καὶ κύριον τῶν ἀποράσεων αὐτοῦ
ἐλαττήριον ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει ἢ πίστις ἣν
ἔσχεν εἰς τὴν φιλομουσίαν καὶ φιланθρωπίαν

τοῦ τρισεβάστου ἡμῶν Ἄνακτος, ἐν τῷ σε-
πτῷ προσώπῳ τοῦ ὁποῖου ἔγνω τὸν ἰσχυρὸν
προστάτην τῶν Μουσῶν, καὶ τὸν ἐραστὴν
τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν. Ἡ πεποίθησις
αὐτῆ ἐνισχυομένη ὑπὸ τῆς πρὸς τὴν γενέτει-
ραν θρείλῃς, ὠδήγησε τὸν θξυδερχῆ ἰδρυτὴν
ἵνα θέσῃ τὰ φιλανθρωπικὰ αὐτοῦ ἔργα ὑπὸ
τὴν κραταιὰν αἰγίδα τοῦ χαριτοβρύτου ἡμῶν
Ἄνακτος, ὅστις ἅμα τῇ ἀναρρήσει αὐτοῦ ἐπὶ
τοῦ ἐνδύξου θρόνου τῶν Ὀστανιδῶν, διείδεν
ὅτι ἐπέστη ὁ καιρὸς καθ' ὃν αἱ φυγαδευ-
θεῖσαι ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς Μοῦσαι καὶ αἱ
πρὸς τὴν Δύσιν μετενεχθεῖσαι τέχναι καὶ
ἐπιστῆμαι, δεόν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν ἀρ-
χικὴν αὐτῶν ἐστίαν, καὶ ὑπὸ τὴν κραταιὰν
προστασίαν τοῦ σκήπτρου αὐτοῦ ἀνακτήσωνται
τὴν προτέραν αὐτῶν λάμψιν, τὴν φωτίζουσας
καὶ εὐδαιμονίζουσας λαοὺς τε καὶ ἄρχοντας,
κρατουμένους τε καὶ κρατυντας.

Ἀπονεύωμεν ἄρα τὸν δίκαιον ἔπαινον τῷ
μεγαθύμῳ ἰδρυτῇ τοῦ παρθενγωγείου τούτου,
ὅστις νεερώς συμπρίσσιται μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ
πανηγύρει ταύτῃ, καὶ συναγάλλεται μετὰ
τῶν παρισταμένων ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ τοῦ ἔρ-
γου αὐτοῦ, ἀπονεύωμεν τὸν θρειλόμενον φόρον
τῆς εὐγνωμοσύνης ἡμῶν τῷ ἀνδρὶ, οὐ μόνον

ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ διο-
ρατικότητι τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, διαγνώσαν-
τες καὶ μακρόθεν τὰς διαθέσεις τοῦ ἡμετέρου
Χουλιάνου καὶ τῆς πεφωτισμένης κυβερνή-
σεως, διατρανωθείσας διὰ τῆς προθύμου καὶ
εὐγενοῦς παρουσίας ἐν τῇ τελευτῇ ταύτῃ τῶν
διαπρεπεστέρων μελῶν αὐτῆς. ἐφ' ᾧ καὶ ἀπί-
ρους ἀνομολογοῦμεν αὐτοῖς χάριτας εὐχόμενοι
πρὸς τὸν δοτῆρα παντὸς ἀγαθοῦ ὅπως ἐπιδα-
ψιλεύῃ τῷ τε κραταίῳ ἡμῶν ἀνακτι Ἄπτοῦλ
Χαμίτ Χάν καὶ ἅπασιν τοῖς ὑπουργοῖς Αὐτοῦ
ὕψιστον ἀμετάπτωτον καὶ δόξαν ἀληθῆ καὶ ἀ-
σμίαστον.

Τῷ δὲ πεφιλημένῳ Ζαππείῳ, οὗ τὰ ἐγκαί-
νια πανηγυρίζομεν μετὰ τόσης στοργῆς σήμε-
ρον, εὐχρηθῶμεν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι καρποῦς
ἀγλαοῦς, καρποῦς ἀνταξίους τῆς δεκαστοῦς
αὐτοῦ εὐδοκίμου πορείας, καρποῦς ἱκανοποι-
οῦντας καὶ τὰς θυσίας τοῦ μεγαθύμου ἱδρυτοῦ,
καὶ τὸν ζῆλον καὶ τὴν ὑπομονὴν τῶν λειτουρ-
γῶν αὐτοῦ, Συμβουλίου τε καὶ Διευθύνσεως,
διδασκάλων τε καὶ διδασκαλισσῶν. Γέ-οιτο.

Τὰ καλύψοντα τὸν σπουδαῖον προεδρι-
κὸν λόγον χειροκροτήματα διεδέξατο ὁ
ἕμνος πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκομενικὸν
πατριάρχην ἔχων ὡς ἑξῆς·

Θεὲ, Σὺ ὄστις μ' ἕνα Σου λόγον
Ἐπλασες κόσμον τὸν ὄρατὸν,
Καὶ ἡ βουλή Σου ὄ,τι θελήσῃ
Ἀμέσως γίνεται ὑπαρκτὸν,

Τὸν Πατριάρχην ἡμῶν εὐλόγει,
Φρούρει καὶ σκέπε μετὰ στοργῆς,
Μακροβιότητα καὶ εἰρήνην
Αὐτῷ ὀαψίλευσον ἐπὶ γῆς.

Τῆς Ἐκκλησίας βάσκανος δαίμων
Ἰθρεῖ τὸ σκάφος καὶ τὸ κλονεῖ,
Καὶ ἰσθόλου πνοῆ ἐχθίδνης
Τὸ πλήρωμά του φθείρει δεινῆ.

Ἡ κιβωτός Σου, Θεὲ, ὡς πότε
Θὰ κυλινδῆται σὺν τῷ λαῷ !
Ρῆξον βροντιώδη φωνὴν ἐξ ὕψους
Νὰ νοθετήσης τοὺς Φαραῶ·

Ν' ἀναχαιτίσουν τῆς ἄδικίας
Χεῖμαρρον πλέον τὸν ἀπεχθῆ
Καὶ φῶς ἀγάπης ἐπὶ τὰ ἔθνη,
Φῶς εὐσεβείας νὰ σκορπισθῆ.

Ἦ ποιμενάρχα πεφιλημένε,
Ἐκλιπαροῦμεν μέση ψυχῇ
Διὰ Σοῦ πάλιν νὰ ἀναλάμψῃ
Τῶν Χρυσοστόμων ἡ ἐποχῆ.

Μετὰ πολλῆς τῆς χάριτος εἶτα ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου κ. Νικόλαος Ψυχᾶρης ἀπήγγειλε τουρκιστὶ τὸν ἐπόμενον λόγον καταλήξαντα εἰς εὐχὴν ὑπὲρ τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου, ἣν πάντες μετὰ τῶν ὑπουργῶν καὶ τῆς Α. Θ. Π. ἠκροάσθησαν ἐγεθέντες καὶ ἀνατείνοντες πρὸς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας, χειροκροτηθέντα δὲ καὶ προκαλέσαντα γενικὰς ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τοῦ ζήνακτος.

بو کون یکی تاسیس اولئس بردار التدریسک رسم کشادی اجرا اولدیغی جهتله شایان یاد وخطر بر کوندر اشبو دارالتد ریس دخی محضاً اثر حایت لطف عنایت جناب پادشاهی اوله رق موجود مؤؤ- سس بولنان وعلوم و معارفک ترقی وتوسعنه خذ- مت ایتمکده اولان امثال عدیده سنه بر لاحقه جیه اولمشدر

فکراً حصول وسعت وکشایس مدنیت و ترقیانک هم خادمی هم باعث وجودی اولدیغی نزد حقایق مند ملکداریلرنده کاهی حقها معلوم اولدیغندن منتج برکسمیه مجبول و خفی اولدیغی اوزره شو-

کتلو پادشاهین سلطان عبدالحمید خان حضرتلرینک اجدادعظاملری تحت عالیسته جلوس هابونلرندن بر وزیر سایه عدالت مایه ملوکاتلرنده یاشامقده اولان تبعه کثیره شاهاندرینک بالکزر فاه وسعدت مادیه- لرینک حصولی دکل بلکه بونکله برابر صورت منتظمه و مطلوبیده توسیع دائره علم ومعرفت انظری اتخس امال ومقاصد پادشاهاندری اولدیغی اثبات واعلان بیورمشدرر منتدار الطاف عمیلری اولان معاصرند ایله اخلاف هسزبان اوله رق کمال عقل وحکمت حکمدارینک شیمچایله لطف کستری ایله اجتماعی بشقه بر حالت سعادت غایت اولدیغی اقرار واعتراف ایده جکلردر نیجه دهور واعصاره مدار شرف واقتنسار اوله حق اولان خصائلبر کزیده جناب تاجدریه ضمیمته ذات همایون پادشاهی مجود نبیان علوم ومعارف عنوان جلالت نمایاتی دخی بحق اخراز بیوردیلر

قدیماً خطه شرقیه فی الحقیقه شمس تابان علوم ایله منور برصنیا ایدی معلومات بشرینک کافه شعبه- تنده حذاقت و مهارتلیله شهر تیاب اولان قدما ی اساتذہ بو حطه قدیمده تعلیم و تدریس علوم ایتمس و امیر و سولک همده دولتک پذارلک ارسطو-

دوامی ایسہ انجمن حیات و عنایت قیس غایت تاجد۔
 ارجیہ و ایستہ و سرپولدر و یو وطن اولادنن
 اولان بانی و مؤسس قسطنطن زاپا هر نه
 قدر کندوسی محال بعیدده بولتیور ایسہ ده طرف
 حکمدار حکمت شعادن کوسز یلان مثالہ عاجزانه
 اجرا اتباع و امثال برله بویله بر اثر کزین وجوده
 کتورمشدر بنا علیہ زاپونک مجلس ادارہ سی زمت
 ہمتہ عائد اولوب اک مقدسی عدایتدی وظیفہ
 حسن ایضا ایدرک بائسی و کندی و نوملکنده طوغوب
 پیومسی اولان بو فدرتورسپدکانه انانک مدرہ سی
 تاملرینہ اولہرق خاکپای ہمایون حفت تاجدار ہمکال
 تعظیم و ایچال و مزید عجز و اٹیہال ایله عرس و تقدیم
 بحقہ تشکرات ایدر و صدراعظم صداقت علمری
 اولان فخانملو دولتلو پاشا حضرتلری اشبو تحقہ
 تاخیزانہ مک ز پرہای تحت سعادت تحت ہمایون تقدیم
 واسطہ اولملرینی تھی و تیار ایلرل جناب واحد مطلق
 ولی نعمت بختیز پادشاہمزلک ایام عمر و دولت و شان
 و شوکت شاہانہ لرینی مدداز و فراوان وسایہ معالی
 وایہ جناب تاجدارده الی اخرالدوران اوزرمزہ
 سایان اللسون امین

وارقلاطونلرک و مارابیلرک معسودیلرک ابن سنارک ابو
 لغدارک و ابوالوفارک انارایت نشانی ودهانچہ
 افکار عالیہ نک محصولات قیمتداری اول امرده اول
 مالکدن اشراقنمای ظہور اولہرق علما غریبہ بو۔
 لرک ترقیات علیہنک آجیدیقی طرق و مسالک سا۔
 یمنسندہ معارف و معلومات بشریہ نک ایجاد و ایلاذ ایلیدی
 بدایع اناری دائما ضم و علاوہ ایده کلدکری خالدہ
 ماتدہ دقینہ کرانقدر حفظایتلردر

پادشاہمزل سلطان عبدالحمیدنن حضرتلری موضوع
 بختیز اولان معلومات و معارفک نتایج باقعہ و مفیدہ۔
 سنی و امریس و تعلیمک جمعیات بشریہ جہ اولان
 کمال تاثیرینی لایستہ تقرر بیورلس اولدق فرندہ شرقک
 ازسرنومشرقہ افیات معرفت اولسنی قطعاً ارزو و
 ارادہ بیورہرق درجہ عالیہ و نایبہ موجود مکمل
 تی تحت حایت ملوکاملرینہ المشر و اطفال انانہ
 مخصوص مکانپ متعددہ و فن حقوق مکنتی و رصد
 خانہ کبی مؤسسات نافعہ و ادیبہنک تشکیل و انشا
 سنی امر و فرمان پیومشدردر اشبو بنای متین دلشیتدہ
 رسم کشادینی اجرا ایتمکدہ اولدق بختیز زاپون دخی
 شومؤسسات نافعہ بہ ضمیمہ و لاحقہ اولوب وجود و

(Μετάφρασις).

Ἡ ἡμέρα αὕτη, καθ' ἣν τελοῦνται τὰ ἐγκαινία τοῦ νεοδημένου τούτου φυτωρίου, ἐστὶν ἀξιοσημειώμευτος. Τὸ φυτώριον τοῦτο ἰδρυθὲν ὑπὸ τὴν κραταιὰν αἰγίδα τῆς Α. Μ. τοῦ ἀνακτος προστίθεται εἰς τὰ ὑπάρχοντα ἀπειροπληθῆ καταστήματα, ἅπερ ἐξυπηρετοῦσι τὴν διάδοσιν καὶ πρόοδον τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς παιδείας.

Καθὰ γνωστὸν τυγχάνει πᾶσιν ὁ ἐνδοξότατος Σουλτάνος ἡμῶν Ἀβδούλ Χαμίτ χάν γινώσκων ὅτι ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις ὑποβοηθεῖ ἅμα καὶ ζωογονεῖ τὸν τε πολιτισμὸν καὶ τὴν πρόοδον, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνέβη τὸν θρόνον τῶν μεγάλων προγόνων αὐτοῦ περιτράνωσ καὶ περιφανέστατα κατέδειξεν ὅτι ἡ μόνη Αὐτοῦ βασιλικὴ πρόθεσις καὶ ὁ μόνος σκοπὸς ἐγκρατεῖται οὐ μόνον ἐν τῇ ἐπιτεύξει τῆς ὕλικῆς εὐημερίας καὶ εὐδαιμονίας τῶν διαβιούστων ὑπὸ τὴν ἀμφι' ἀφῆ αἰγίδα Αὐτοῦ ἀπείρων ὑπηκόων, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ τακτικῇ καὶ διηνεκεῖ ἐπεκτάσει καὶ εὐρύνσει τοῦ κύκλου τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς παιδείας.

Ἡ τε ἐνεστῶσα γενεὰ καὶ ἡ μέλλουσα θ' ἀνεμολογήσῃ διαρρήδην, ὅτι ἡ τῆς Α. Μεγαλειότητος μεγίστη διάνοια καὶ κρίσις

ἐπιπροσθημένη εἰς τὰ ὑψηλὰ καὶ γενναῖα αἰσθήματα Αὐτῆς ἐνεκαινίωσε νέαν ἐποχὴν ἀπείρου εὐδαιμονίας, ταυτόχροτως δὲ ἡ Α. Μ. ὁ ἀναξ ἐκτίσαστο καὶ δικαίως πρὸς τοὺς βασιλικοὺς Αὐτοῦ καὶ ἐκλεκτοὺς προτερήμασιν, ἅπερ ἐπὶ μακρὰ ἔτη καὶ ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας ἔσονται ἐλατῆρια δόξης ἀμα] καὶ ἀγαλλιᾶσεως, καὶ τὸν περίδοξον τίτλον νέου μεταρροβημιστοῦ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς παιδείας.

Τὸ πάλαι τὴν Ἀνατολὴν κατηγγαίζεν ὄντως καὶ κατηύγαζεν ὁ τῶν γνώσεων φωταυγῆς ἥλιος. Ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχαίᾳ χώρᾳ ἠντλησαν τὰς γνώσεις αὐτῶν οἱ περίδοξοι ἀρχαῖοι, οἵτινες τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκλείσαν διὰ τῆς σοφίας καὶ εἰδικότητος ἐν πάσαις ταῖς ἀνθρωπίναις γνώσεσιν.

Ἐν αὐτῇ ἀνεφάνησαν καὶ Ὀμηροὶ, καὶ Ἡρόδοδοι, καὶ Ἀριστοτέλεις, καὶ Πλάτωνες, καὶ Φαραβὶ, καὶ Μεσοῦδ, καὶ Ἰβνὴ Σινᾶ, καὶ Ἐβουλ Φεδᾶ, καὶ Ἐβουλ Βεφᾶ, ἐπὶ τὰ ἴχνη δὲ τούτων βαδίζοντες καὶ οἱ τῆς Δύσεως σοφοὶ καὶ στοιχοῦντες τῇ δόξῃ, ἦν διεχάραξαν ἐκεῖνοι πρὸς ἐπαύξησιν τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων, κατώρθωσαν νὰ πολλαπλασιάσωσι τὰς γνώσεις ταύτας καὶ νὰ ἐπιπροσθέσωσι νέας ἀνακαλύψεις· ἀλλ' ὅμως τὰ ἔργα τῶν ἀρχαίων

ἐκείνων ἀνδρῶν διετελέσαν θησαυρὸς ἀνεκτίμητος.

Ἡ Α. Μ. ὁ σепτός ἡμῶν ἀναξ Ἀβδοῦλ Χαμίτ Χάν καθορῶν καὶ θεόντως ἐκτιμῶν ἀφ' ἑαυτοῦ τὰ λυσιτελέστατα καὶ γονιμώτατα ἀποτελέσματα τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γνώσεων καὶ τῆς παιδείας καὶ τὴν ἐπὶ τῆς κοινωνίας ἐπίδρασιν τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς μαθήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ διακαῶς ποθῶν νὰ ἴδῃ τὴν Ἀνατολὴν ἀποβαίνουσαν καὶ πάλιν φωτοβόλον καὶ φωταυγῆ ἐστὶαν πάσης γνώσεως καὶ παιδείας ἔλαθεν ἀβροφρόνως ὑπὸ τὴν προστασίαν Αὐτοῦ ἀπάσας τὰς τῆς α' καὶ β' τάξεως σχολὰς καὶ διέταξεν αὐθορμήτως τὴν Ἰδρυσιν καὶ τὴν ἀνέγερσιν πολλῶν παρθεναγωγείων, νομικῆς σχολῆς, μετεωροσκοπείου καὶ διαφόρων καταστημάτων δημοσίου ὠφελείας καὶ ἠθικῆς.

Ἡδὴ καὶ τὸ νεώδητον τοῦτο καὶ περικαλλέστατον Ζάππειον οὐ τὰ ἐγκαίρια τελοῦμεν ἐπιπροστίθεται εἰς τὰ εἰρημένα κοινωφελῆ καθιδρύματα, ἣ δὲ ὑπαρξίς αὐτοῦ ὀφείλεται εἰς τὴν προστασίαν καὶ τὴν γενναίαν ἀρωγὴν τῆς Α. Μ.

Ὁ δὲ Κωνσταντῖνος Ζάππας, τέκνον τῆς χώρας ταύτης, Ἰδρυτῆς τοῦ φυτωρίου τούτου

καίπερ μακρὰν καὶ ἐν ἀλλοδαπῇ διατελῶν, οὐχ ἴτιον ἐπόμενος τῷ ὑψηλῷ παραδείγματι τῆς Α. Μ. τοῦ κραταιοτάτου ἀνακτος τῆς ἐπικρατείας ταύτης ἤγαγεν εἰς πέρας τὸ λαμπρὸν τοῦτο καὶ ἀγλαὸν ἔργον.

Κατὰ συνέπειαν τὸ διοικητικὸν τοῦ Ζαππείου συμβούλιον ἐκτελοῦν τὸ ἐπιβαλλόμενον αὐτῷ ἱερὸν καθήκον ἐκφράζει μετὰ μεγάλου σεβασμοῦ τῇ Α. Α. Μ. τῷ τρισεβάστῳ ἀνακτι ἀπείρους εὐχαριστίας ἐν ὀνόματι τοῦ γενναίου Ἰδρυτοῦ, ἐν ὀνόματι ἑαυτοῦ καὶ ἐν ὀνόματι τῆς διευθυντρίας τοσούτων κορασιῶν, γεννηθειῶν καὶ ἐκτραφειῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, καὶ καθικεταίει τὴν Α. Ὑψηλότητα τὸν περινούστατον μέγαν βεζῖρην νὰ καθυποβάλλῃ ἀβροφρόνως καὶ αὐθορμήτως τὰς εὐχαριστίας ταύτας εἰς τοὺς πόδας τῆς Α. Μ.

Κραταιώσαι ὁ Ὑψιστος τὸ κράτος καὶ τὸ κλέος τῆς Α. Μ. τοῦ εὐεργετικωτάτου ἡμῶν ἀνακτος καὶ δῶν Αὐτῷ ὑγείαν καὶ μακρότητα ἡμερῶν Ἀμήν.

Ἐνῶ δὲ ὁ κ. Ψυχάρης ἐδέχετο τὰ συγχαρητήρια τῶν, ὑπουργῶν αἱ μαθητρίαι ἔψαλλον τὸν ὑπὲρ τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου πολυχροισμὸν. Εἶτα ἀναστᾶτα

ἡ ἀξιότιμος διευθύντρια κ. Καλλιόπη Κεχαγιαῖ ἐξεφώνησε τὸν ἐπόμενον ἐμβριθῆ λόγον.

Ἐν σάρκω σις ἰδέας. — Ἄκμῃ καὶ παρακμῇ, γένεσις καὶ θάνατος, σύλληψις ἰδέας καὶ πραγματοποίησις αὐτῆς ἀποτελοῦσι τοὺς ἀπαραιτήτους ὄρους τῆς τελειοποιήσεως τῶν ὀργανικῶν πλασμάτων πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὑψηλοῦ προγράμματος τῆς δημιουργικῆς δυνάμεως.

Πελοῦμεν, θρηνοῦμεν, ἀπελπίζομεθα ἐνώπιον τῶν σκοτεινῶν φάσεων τῶν φαινομένων τῆς παρακμῆς! Ἄναγεννώμεθα, χαίρομεν, ἀνακτιῶμεν τὰς ποιητικὰς ἡμῶν πτήσεις, αἱ ἐλπίδες ἡμῶν ἀποβαίνουσι ζωηρότεροι, οἱ πόθοι ἰσχυρότεροι καὶ τὸ μέλλον ὡς ἀστήρ φωτοβόλος καθοδηγεῖ ἡμᾶς ἐν τῷ μέσῳ τῆς νέας ζωῆς, τῆς νέας κινήσεως! Ἄκμῃ καὶ παρακμῇ, τοιοῦτοί εἰσιν οἱ ἀληθεῖς ὄροι τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, τῆς συνθέσεως καὶ ἀποσυνθέσεως τῶν ἰδεῶν.

Καὶ δύο χαριέστατοι μῦθοι, ἐφ' ὧν ἀπετυπώθη ἡ καλλιτέχνος ἀντίληψις τοῦ εὐφραντάστου Ἑλλήνος, ζωηρότερον καὶ φιλοσοφικώτερον περιεστῶσι τὴν ἀλληλουχίαν τῆς ἐν τῇ παρακμῇ παρασκευαζομένης ζωῆς καὶ

τοῦ ἐν τῇ ἀκμῇ θανάτου. Τίς ἀγνοεῖ τὸν μῦθον τῆς κολιοῦχου θεᾶς τῶν Ἀθηναίων καὶ τὸ ἐν Ὀλύμπῳ διαδραματισθὲν δράμα κατὰ τὴν ἐμφάνειαν αὐτοῦ; Ὁ πατὴρ τῶν θεῶν μητιέτης Ζεὺς κυφορῶν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτοῦ κεφαλῇ τὸ προσφιλὲς αὐτοῦ τέκνον αἰσθάνεται ἄλγῃ εὐσφόρητα περὶ αὐτὴν. — συνοφρυᾷ καὶ σείεται ὁ Ὀλυμπος, δυστροπεῖ, ἀγανακτεῖ κατὰ τῶν συνέδρων αὐτῷ θεῶν καὶ ἡ τυραννία αὐτοῦ καθίσταται ἀφόρητος τοῖς πλείστοις· κρύπτει ζηλοτύπως ἐν ἑαυτῇ τὴν κυφορομένην ἰδέαν· φοβεῖται μὴ αἰσθήματα φθόνου καὶ μίσους καταστρέψωσιν αὐτὸ, ἀλγεῖ καὶ τὸ πάθος εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ κατέχοντος αὐτὸν ἄλγους. Εἶναι μὲν θεὸς καὶ ἐν πλείστοις ἀνευδοῆς καὶ θμῶς ἡ δημιουργία καὶ παραγωγή ἀπατεῖ τὸ ἄλγος, τοὺς πόνους καὶ τοὺς κόπους. Ἄδυναται μόνον νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον αὐτοῦ, ἔχει ἀνάγκη ἄλλου δυναμένου νὰ ἐνεργήσῃ ἐπ' αὐτοῦ· ἔχει ἀνάγκην στιβαρῶν βραχιόων πρὸς συνδρομήν.

Πῶς δύναται αὐτὸς νὰ κατενέγκῃ τὸν πέλεκυν ἐπὶ τῆς ἀλγούσης αὐτοῦ κεφαλῆς; Δύναται ὁ ἀλγῶν νὰ προκαλέσῃ ἀλγῆ μείζω; Τίς δὲ φιλόανθρωπος καρδία τὸν ἀλγοῦντα δὴ

ναται να καταλήγησι; Ἔχει ἀνάγκην λοιπὸν στυβαρῶν χειρῶν, ὑποταγῆς ἀνελευθέρου καὶ καρδίας σκληροτέρας καὶ προσκαλεῖ πρὸς τοῦτο τὸν Ἥφαιστον. Ἀπὸ πολλοῦ μετὰ τὴν δεινὴν γιγαντομαχίαν, καθ' ἣν ἡ γῆ μέγχι τῶν σπλάγγων αὐτῆς εἶχε κατασεισθῆ καὶ ὁ μὲν Τυφὼν ἀπὸ τῶν μυχῶν τῆς Αἴτης ἐξηρεύετο τὸ πῦρ, ὁ δὲ Ἄτλας ἔφερεν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ τὸν γῆϊνον ὄγκον, τὰ λείψανα ταῦτα τῆς ἀκμαζούσης νεότητος τῆς γῆς· ἐν τῇ καταδεδικασμένῃ ἐκείνῃ θίσει τὸν θάνατον περιβεβλημένος, ὁ μὲν παρασκευάζει τὰ διδόμενα πρὸς μέλλουσαν ζωὴν, ὁ δὲ τὸ πῦρ ἐξερευγόμενος προφητεύει τοῖς θεοῖς αἴσιον τὸ μέλλον. Μετὰ τὸν μέγαν λοιπὸν ἐκείνον σῆλον τῶν γιγάντων καὶ τὴν ἐκθρόνισιν τοῦ Διὸς ἐπέρχεται κατ' ὀλίγον σχετικῆ τις γαλήνη καὶ διανέμονται οἱ θεοὶ τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως, ἕκαστος τούτων ἐντροφεῖ εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ βασίλειον, ἔλασθενεῖ ἡ δρᾶσις ἢ παρακμὴ καταλαμβάνει τὸν βίον τῶν θεῶν. Παρακμὴ! τί λέγω; ἐπίκειται αὐτοῖς βιωτικὸς θάνατος. Τὸ δωδεκάθεον ἔμφορον ἀτενίζει πρὸς τὸ μέλλον ἀλλ' ἄδυναται νὰ προμαντεύσῃ τὸ γενησόμενον. Μόνος ὁ Ζεὺς δέχεται τῶν ἄλλων καθιζόμενος ἐπὶ δι-

καρῆνου κορυφῆς τοῦ Ὀλύμπου συλλαμβάνει καὶ ἐκτρέφει ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ τὴν μέλλουσαν ζωὴν πρὸς τὴν μέλλουσαν ἀκμὴν. Αἱ συνειδήσεις τῶν θεῶν παρασκευάζονται πρὸς τὸ μέλλον γεγονός· ὅπερ δὲν δύνανται νὰ δρῶσιν, ἄλλοι ἄλλα φρονοῦντες, ἕκαστος κατὰ τὸν ἑαυτοῦ χαρακτῆρα καὶ τὴν ἀγνότητά τῆς ἀντιλήψεως. Ὅτε δὲ προσέρχεται ὁ Ἥφαιστος σπεύδουσιν ἐκατέρωθεν τοῦ Διὸς αἱ συμπαθεῖς θεαὶ καὶ οἱ πρόθυμοι αὐτοῦ ἄγγελοι. Κατηνέχθη τὸ κτύπημα, σείεται ὁ Ὀλυμπος, ἡ παμμήτωρ Γῆ ἀνακύπτουσα τὴν κεφαλὴν μετὰ φόβου ἀτενίζει πρὸς τὸν Οὐρανόν.

Ὁ μεσουρανῶν ἥλιος σπεύδει ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ βπὼς ἀναγγεῖλη τῇ γῆ τὸ μέγα γεγονός. Ἡ Ἴρις κατέρχεται ἵνα φανερῶσθ τὴν μεταξὺ Οὐρανοῦ καὶ Γῆς νέαν συνθήκην τῆς ζωῆς καὶ τῆς παραγωγῆς, οἱ δὲ λοιποὶ θεοὶ ἔντρομοι πρὸ τῆς ἐνόπλου Παρθένου· προοιωνίζονται ἰσχυρὰν τὸ μέλλον ἐξαγνιζόμενος ἕκαστος πρὸς παραδοχὴν καὶ συμβίωσιν μετὰ τῆς συμπαθοῦς ταύτης ἀδελφῆς. Νέα γεννᾶται ζωὴ, ἡ δρᾶσις ἀποβαίνει φιλόανθρωπος, ἡ μεταξὺ τῶν θ.ητιῶν καὶ τῶν θεῶν σχέσις κανονίζεται, αἱ ἐλπιδες ἀναγεννῶνται καὶ τὰ πάντα χαρακτηρίζουσιν ἀκμὴν περιφανῆ.

Ἄλλαχού βορρᾶς ριζοβόλος κατασείει τὰ δένδρα, λαίλαψ συνεχῆς ἔκσφενδονίζει ἀπὸ τῶν κλάδων τὰ ὠχρίωντα καὶ ἀοβινῆ τοῦ φθινοπώρου φύλλα, καὶ κεραυνὸς ἐνσκήπτων κατακαίει καὶ κατασυντρίβει τὰς ὑψικαρῆνους ὄρυς.

Ἡ θάλασσα μυχᾶται, καὶ διὰ τοῦ δούπου τῶν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς συντριβομένων κυμάτων ἀποτελεῖ συναυλίαν περίφρον. Τὰ πτηνὰ ἔντρομα ἐγκαταλιμπάνουσι τὸν τόπον τοῦ θανάτου σπεύδοντα πρὸς ζωὴν. Ἄστραπῆ, βροντῆ, κεραυνὸς συνταράσσοντα τὰ νέφη προμηνύουσι καταιγίδας ἀπειλητικὰς· εἶναι φθινόπωρον, φθίνει ἡ ζωὴ καὶ παρασκευάζεται ἡ τῆς νεκρώσεως καὶ τοῦ θανάτου εἰκών. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν φαινομένων ὁ ἄνθρωπος ἀπελπίς καὶ μικροψυχῶν ἀπόλλυσι πᾶσαν ἐλπίδα καὶ τὰ μαῦρα τοῦ οὐρανοῦ νέφη κροτοῦσι πρὸ αὐτοῦ τὸν πρὸ ὀλίγου φωτοβολοῦντα ἀστέρα τῶν ἐλπίδων αὐτοῦ. Ἡ λύρα πενθίμως ἤχαι ἐν τῷ μέσῳ τῆς φεβερᾶς εἰκόνας μέλπουσα ἐν καὶ μέσον μέλος, τὸν θρῆνον τοῦ παρόντος ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ παρελθόντος. Καὶ μετ' οὐ πολὺ τὴν διαμέχην ταύτην τῶν στοιχείων διαδέχεται γαλήνη σχετικῆ, ἡ δὲ ἀσπίδος καὶ λευκῆ δίκην χιόνος σινδῶν, ὡς νεκρὸν σάβανον περικαλύπτει τὰ τελευταῖα λείψανα τῆς κί-

νήσεως καὶ τῆς ζωῆς! Ὁ Πλούτων, εἰς τὰ σκοτεινὰ τοῦ ὀποίου βασιλεία οὐδεμία τῶν θεῶν κατέρχεται, ἀρπάζει ἀπὸ τῶν πλατανοσκιάστων ὀχθῶν τοῦ Ἰλισσοῦ τὴν χαρίεσσαν Περσεφόνην ὅπως καταστήσῃ αὐτὴν βασίλισσαν τοῦ Ἄδου. Ἡ Δημήτηρ ἀπελπίς πενθαί, ἡ γῆ δὲν ἀναδίδει τοὺς καρπούς, οἱ θεοὶ δὲν προσδέχονται τὰς ὑπὸ τῶν θνητῶν προσφερομένας θυσίας, τὰ ζῶα ἀποθηήσκουσι καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος κινδυνεύει νὰ ἀπολεσθῇ! Παρασκευάζεται ἐν τοῖς σπλάγχνοις τῆς γῆς ἡ μέλλουσα βλάστησις, ἡ μέλλουσα ζωὴ. Ἐκαστος ἐνσκήπτων κεραυνὸς γονιμοποιεῖ τὰ κρυπτόμενα σπέρματα τῆς ζωῆς! αἱ καταιγίδες ἀνοίγουσι δίοδον πρὸς τοὺς εὐεργετικούς υἱετούς, ὁ ὠκεανὸς διὰ τῶν βιαιῶν αὐτοῦ ἀναθυμιάσεων προπαρασκευάζει φιλοστόργως τὴν οὐρανίαν δρόσον, ἥς χρεῖαν ἀπαραίτητον ἔχουσιν αἱ πρῶται τῆς βλαστήσεως ἐμφάνειαι! Ναί, ἡ τρυφερὰ ἐκείνη καὶ ἀπελπιστικὴ τῆς κάλης τῶν στοιχείων εἰκών, δι' ὧν ἐπηπειλεῖτο αὐτὴ ἡ τῆς γῆς ὑπαρξίς, μόλις τὴν κινήτην καὶ ἄψυχον αὐτῆς ἐπιφάνειαν συνταράσσει! Ἐκρυσπεν ἐν ἑαυτῇ ἡ γῆ φιλοστόργως ἀγθιοταμένη πρὸς πάντα κίνδυνον τὴν μεγάλην ἰδέαν, τὸ ἔαρ, τὴν ζωὴν ἡ

Μόνη δὲ καὶ καθ' ἑαυτὴν ἀγωνιζομένη πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς ταύτας προσβολὰς καὶ πρὸς δεχομένη ἐπὶ τοῦ γε-γαίου αὐτῆς στίθους τοὺς κεραυνοὺς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰς ἀπειλὰς τῶν καταγίδων μόνη προσιωγίζεται αἴσιον τὸ μέλλον χάρι τῶν τέκνων αὐτῆς χάριν τῶν θνητῶν! Καὶ ἰδοὺ τὸ ἔαρ, μεγάλοπρεπές, ὠραῖον, φέρει μεθ' ἑαυτοῦ τὰς τοῦ μέλλοντος χρηστὰς ἐλπίδας θερμαίνει τὰς καρδίαις, ἐξυψοῖ τὴν διάνοιαν καὶ τονίζει ὕμνον μεγαλοπρεπῆ πρὸς τὴν παραγωγὴν τῆς νέας ταύτης τῆς ζωῆς αἰτίας.

Τὰ πάντα καὶ αἱ πάντες ἐνεδύθησαν πρὸς πανηγυρισμὸν τῆς ἐορτῆς ταύτης τῆς φύσεως τὴν λαμπρὰν καὶ εὐθυμον αὐτῶν στολὴν, τὰ δὲ πτηνὰ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, τὰ ζῶα μετὰ τῶν δυνάμεων τῆς φύσεως ἕκαστος κατ' ἴδιον τρόπον χαιρετίζει τὴν ἐμφανίαν τῆς εὐεργετικῆς ἀνοίξεως, τὴν ἐνσαρκωσιν ταύτην τῶν ἐν τῇ γῆ ζωογονουμένων σπερμάτων τῆς ζωῆς. Ἐπανέρχεται ἡ Περοεφόνη εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς αὐτῆς φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς τὴν εὐλογία τῆς ζωῆς καὶ τὴν χαρὰν τοῖς θνητοῖς.

*Αναθρῶσκει ὁ καπνὸς ἐκ τῶν βουμῶν πρὸς τοὺς θεοὺς ὡς φόρος εὐγνωμοσύνης

διὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς νέας κινήσεως. Ἐξέθορον ἢ περικαλλῆς τοῦ Διδὸς κόρη ἐνεσαρκώθη ἢ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἐπιμόχθως καὶ ἐπιμόνωσ διατραφομένη ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ Διδὸς ὑψηλῆ ἰδέα! Ἡ ποικιλία καὶ πολλαπλότης τῶν ἀντιλήψεων τῶν λοιπῶν θεῶν περὶ τὸ μέγα ἐκεῖνο ἴσικδον γεγονός ἐνοποιεῖται ἐπὶ τῆς ἐνσαρκωθείσης παρθένου. Ἀκμὴ καὶ νέα κίνησις ἀρχεται, ὁ νέος ὄρος πρὸς ὃν ἔσπευδεν ἐν τῷ θανάτῳ ἡ ἀθανασία.

Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν ποιητικὴν ἀντίληψιν τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων, ἀντίληψιν κρύπτουσαν ἐν ἑαυτῇ μεγάλην καὶ φιλοσοφικὴν τὴν ἀλήθειαν Ἡ δὲ σπουδὴ τῶν ἱστορικῶν φάσεων τοῦ ἀνθρωπίου βίου διηγεκῶς καὶ κατ' ἀλληλουχίαν παρέχει ἡμῖν ζωρὰν τὴν εἰκόνα τῆς συνθέσεως καὶ ἀποσυνθέσεως τῶν μεγάλων ἰδεῶν, τῆς ἀκμῆς καὶ παρακμῆς τοῦ βίου τῶν λαῶν. Τὴν δὲ ἀριστοκρατίαν τῆς ἐπικρατείας τοῦ Ὀλύμπου μετὰ πολλὰς κοινωνικὰς φάσεις ὁ 19ος αἰὼν μετέφερεν εἰς τὸν βίον τῶν λαῶν, ἔνθα τὴν δῆδα ἐκάστης δεδημιουργημένης ἰδέας πρὸς τοὺς καιροὺς καὶ τὰς περιστάσεις ἀρπάζει ἀπὸ τῶν ἀσθενεστέρων χειρῶν ὁ ἰσχυρότερος, κρατᾷ αὐτὴν ἀσθεστον ἐν τῷ μέσῳ τῆς βιωτικῆς

πάλης δεχόμενος ἐκάστοτε ἐλευθέρῃ βουλήσει πᾶσαν περιπέτειαν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτῆς, πνευστιῶν δὲ καὶ ἐξηνητημένους παραδί-
δει τούτην μετ' εὐλαβείας πρὸς τὸν ἰσχυρό-
τερον καὶ ἰεώτερον αὐτοῦ ἀδελφόν, μέχρις οὗ
ἢ συνδρομῇ τῶν περιστάσεων, τὰ βιωτικὰ
στοιχεῖα καὶ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ζώσω-
σιν εἰς τὸ πῦρ τοῦτο τὸ ἀτρεστον, τὸ πρῶ-
κτερον αὐτοῦ σχῆμα καὶ τὴν κοινωνικὴν
αὐτοῦ ἐνοάρκωσιν. Ποῖαι αἱ παθήσεις τῶν
φρουρῶν τούτων τῆς ἱερᾶς φλογός; Τίνες
βλασφημίαι δὲν κατηνέχθησαν κατὰ τῆς
φιλανθρώπου αὐτῶν καρδίας; Πόσα μυ-
κώμενα πάθη δὲν ἐβεβήλωσαν τὴν ἀγνό-
τητα τοῦ σκοποῦ τῶν μαρτύρων τούτων τῆς
ἰδέας; Πόσοι δὲν ἀπέθανον πρὶν ἢ ἴδωσι
πραγματοποιούμενον τὸν πόθον τῆς καρδίας
τῶν; Πόσων ἀφανῶν σκαπανέων μεγάλης
τινός ἰδέας ἐν περιεβλήθησαν ἀνάνδρως τὴν
δόξαν κωθροῖ καὶ εὐτελεῖς ὑπάρξεις φρονήσασαι
τὴν τύχην τῶν ἀναξιοπαθῶν αὐτῶν θυμάτων;

Καὶ ὅμως τὸ μεγαλεῖον τῶν μαρτύρων ἰ-
δέας τινός οὐδέποτε ἀπόλλυσι τὸ κῆρος αὐ-
τοῦ. Ἡ δὲ τῆς ἀνθρωπότητος συνείδησις τά-
χιον ἢ βράδιον εὐλογεῖ τοὺς πολυτίμους τού-
τους ἐργάτας ἀποβίβουσα αὐτοῖς τὴν δικαιο-

σύνην. Ἡ πραγματοποιήσις λοιπὸν πάσης ἰ-
δέας προαπαιτεῖ κατ' ἀνάγκην κόπους, μά-
χους, θλίψεις καὶ στενοχωρίας· ναί, προα-
παιτεῖ ἐθεοθυσίαν ἀγγύστην, ἀλλ' εἶναι ἐ-
πίσης βέβαιον ὅτι ὁσάκις ἰδέα εὐσεβῆς καὶ ἐν
ἐπιστήμῃ φέρουσα ἐν ἑαυτῇ τὰ ἀληθῆ στοι-
χεῖα τῆς εὐμερίας καὶ εὐεξίας πολιτείας
καὶ λαῶν, ἐκκλησίας καὶ ἔθνους, ἀγωγῆς καὶ
κοινωνίας, παιδεύσεως καὶ νεολαίας, ὁσάκις
λέγω τοιαύτη τις ἰδέα ἐμφανίζεται εἰς τὸν
βίον τῶν θνητῶν, ἀποκαλύπτει ἑαυτὴν ἐξά-
παντος δι' ὄλων τῶν τρόπων τοῦ εἶναι τοῦ
κατερχομένου, καὶ ὁ τῶς ἐκεῖνος καὶ ἀφανῆς
ἄνθρωπος καθίσταται ἐν τῇ συνείδησει τῆς
κοινωνίας μέγας. Μέγας ναί, διότι γενναίως
καὶ ἀτρομήτως ἐξυπηρετεῖ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ
ὑπομένων καρτερικῶς τὰς βλασφῆμίας, πρὸς
ἕνα μόνον εὐλαβῆ ὄθον σπεύδων, εἰς
τὴν ἐνοάρκωσιν τῆς ἰδέας του ταύτης. Καὶ
ἢ ἀληθῆς αὕτη βιωτικὴ κίνησις συνταράσσει
τὴν ἀτμοσφαιραν τῶν μοιραίων δονήσεων, ὅ-
θεν αἱ συγκρούσεις καὶ ἀποκρούσεις τῶν βιω-
τικῶν κυμάτων. Ἀλλ' ἢ ἰσχυρὰ κίνησις
ἐπιβάλλει τέλος πρὸς τὰς περὶ αὐτὴν ἀθε-
ναῖς δονήσεις τὸ ἑαυτῆς σχῆμα καὶ τὸ ἑαυ-
τῆς χρῶμα. Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ ἀληθῶς ἐν

τῶ βιωτικῶ ἀγωνί μίγας; τίς δ σμικρός; Πᾶσα ἀθάνατος ἰδέα ἐκλέγει τὸν σκαπανέα αὐτῆς, κατέρχεται ἀπὸ τῶν οὐρανῶν, γονιμοποιεῖ τὴν φαντασίαν τῶν εὐγενῶν ψυχῶν. Ἐπιβάλλει αὐτῶ τυραννικῶς τὴν ἑαυτῆς ἐνσάρκωσιν καὶ ἐξέρχεται παρθένος ἔσωπος, ἐπιβλητικῆ, ἀλλ' ἀγνή καὶ φιλόανθρωπος, δπως ἀποκαλύψῃ πρὸς τοὺς ἀσθενεστέρους τὰς βουλὰς τοῦ Θεοῦ. Ἡ δὲ ἱστορία ἐπιμαρτυρεῖ ὅτι ἐν μόνοις τοῖς σπλάγγχοις τῶν λαῶν ἀνεζήτησε καὶ ἀνεῖρε τοὺς ἑαυτῆς σημαιοφόρους ἐκάστη ὑψηλῆ ἰδέα. Σιγηλῶς καὶ ἀνομολογήτως ἀπὸ δύο περίπου ἑκατονταετηρίδων κατέχει τὴν ἠθικὴν συνείδησιν τῶν μεγάλων ψυχῶν ἡ ἠθικὴ κατάστασις, ἡ κοινωνικὴ θέσις, ἡ διανοητικὴ πρόοδος τοῦ ἐτέρου ἡμίσεως τοῦ ἀνθρώπου, τῆς γυναικός! — Παρορμῆ εἰς μελέτας φιλανθρώπων καὶ ὑψηλὰς, ἔνθα πνίγονται ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἐπιστήμης αἱ ταπειναὶ προλήψεις καὶ ὀρίζων εὐρύτερος, διαυγέστερος καὶ εὐθυμότερος ἐκτυλίσσεται ἄνθρωπος αὐτῶν, ἔνθα μακρὰν μὲν, ἀλλ' ὀχρῆτον ὡς φωτοβόλον σημεῖον λαμπυρίζει ἡ μελλουσα τῆς κοινωνίας ἐκανοποίησις ἐν τῶ οἴκῳ καὶ διὰ τοῦ οἴκου ἀφ' ὅπου μετὰ πόθου ζωηροῦ

ἀναμένουσιν οἱ ἀτρόμητοι τῆς ἰδέας στρατιῶται τὴν πρὸς τὰς νεωτέρας κοινωνικὰς συνθήκας ἀνάπλασιν καὶ διαμόρφωσιν τῆς γυναικός. Ἡ δὲ γυνὴ εὐγνώμων ἐν τῇ μετριοφροσύνῃ αὐτῆς ἀποδίδει τὰ ἴσα πρὸς τὴν ἀνομολόγητον ταύτην φιλανθρωπίαν, προσερχομένη ἀρωγὸς τῶ ἀνδρὶ κατὰ τὴν θεραπείαν πληγῶν κοινωνικῶν, ὅπου οἱ εὐλαβεῖς μόνον τῆς καρδίας παλμοὶ δυνατὸν εἶναι νὰ θεραπεύσωσι τὰς ἀναξιοπαθοῦσας ψυχὰς τῶν ἀποκλήρων τῆς κοινωνίας. Συνείδησιν δὲ κατ' ὀλίγον λαμβάνουσα ἡ γυνὴ τῶν ἠθικῶν αὐτῆς δυνάμεων ἀποκαλύπτεται ἐνώπιον ἑαυτῆς καὶ ἀπὸ ὀργάνου ἑτεροκινήτου δυνάμεις ἀποβαίνουσα ἐνεργὸς καὶ εὐεργετικὴ ἐλευθέρα θελήσει ἀσπάζεται τὸ ἑαυτῆς καθήκον, ὑπερμαχοῦσα ἡρωϊκῶς ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ οἴκου καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς, τῆς κοινωνίας καὶ τῶν ἀποκλήρων αὐτῆς μελῶν. Ὅθεν ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ πρωτεύουσῃ τοῦ ἀνατολικοῦ πολιτισμοῦ ἀπὸ τῶν πολλαπλῶν δεινοπαθημάτων τῆς ἐνταῦθα κοινωνίας ὀρμώμεναι εἴλαβεῖς καρδίαι γυναικῶν συνέλαβον τὴν ἰδέαν τῆς κοινωνικῆς φιλανθρωπίας, ἐκαλλιέργησαν ταύτην ἐπὶ μικρῶν κρῦφα καὶ ἀνομολογήτως ἐν ταῖς συνείδησεσιν αὐτῶν, ἐξέθραψαν

ταύτην διὰ τῶν δακρῶν τῆς εὐσπλαγχνίας καὶ φιλαδελφίας, καὶ ὅτε ἡ ἰδέα συνεπληρώθη, ἐγένετο πρᾶγμα, λαβοῦσα σάρκα καὶ ὄστιξ, ἦν ἡ συνειδησις τῆς κοινωνίας ἐβάπτισεν ἐν τῇ κολυμβήτρῃ τῆς ἀγάπης δοῦσα αὐτῇ τὸ φερύσιμον ὄνομα τῆς Φιλοπύχου ἀδελφότητος, ἣτις ὑπὸ τὴν φλόστοργον αἰγίδα τοῦ φιλολάου ἡμῶν ἀνακτος Σουλτάν Ἀβδοῦλ Χαμίτ καὶ τῶν πεφωτισμένων εὐλογιῶν τῆς μητρὸς ἐκκλησίας ἀκμαῖζει εὐλογουμένη, θεραπεύουσα οὐσιώδεις τῆς κοινωνίας ἀνάγκας.

Ἴδου ἐνσάρκωσις θεία καὶ πραγματοποιήσις εὐεργετικῆς ἰδέας ἐν τῇ διανοίᾳ τῆς γυναίκος συλληφθείσης καὶ ἐν τῇ στέργῃ αὐτῆς διατραφείσης. Ἐμφάεια ἰσχυρὰ τῆς ἀποκαλύψεως τῶν ἠθικῶν καὶ ψυχικῶν τῆς γυναίκος δυνάμεων ἐνώπιον ἑαυτῆς, ὁπόθεν καὶ ἡ δρᾶσις ἀπεβαίνει εὐεργετικὴ καὶ ἀγαθοποιὸς τοῖς περὶ αὐτήν. Περίστασις βιωτικῆ καὶ ἱερᾶ, καθ' ἣν ἀντικαθιστᾶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς τὸν φόβον τῶν κοινωνικῶν προλήψεων τὸ κῦρος τῶν ἠθικῶν νόμων, τὸ εὐκόλον ὄμμα τῶν παθῶν, γενναία καὶ ἐνεργὸς συνπαντιλήπτωρ τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας καὶ πρόδου.

Ἐργαστήριον μέγα τῆς γυναικείας παιδεί-

σεως καὶ ἀγωγῆς ἐγκαινιάζεται σήμερον. Τίθενται αἱ βάσεις νέου ὀργανισμοῦ καὶ κανονισμοῦ πρὸς τὰς νεωτέρας ἀνάγκας τῶν ἐθνικῶν καὶ κοινωνικῶν πόθων καὶ ἐλπίδων. Ἐῦρα τῶν βωμῶν καὶ τὸν προσήκοντα ναὸν τῆς ἀθάνατος ἰδέας ἐνσάρκωθεῖσα ἐν τῷ μεγαλοπρεπεῖ τούτῳ κτιρίῳ. Ἐπικροτοῦμεν τὸ γεγονός καὶ χαρακτηρίζομεν αὐτὸ ὡς αὐγὴν φωτεβόλου προοδοποιούσαν τὸ ἄρμα φωτεβόλου ἡλίου! Βλέπομεν τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν ἀθάνατον ἰδέαν καταλαμβάνουσαν τὸ βέβρον, ὅπερ ἐστήσαμεν αὐτῇ διὰ τῶν παλμῶν τῶν καρδιῶν μας καὶ κατεικίζομεν ταύτην ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς, τὸ κοινὸν τοῦτο καὶ προσφιλὲς τοῖς πᾶσι κτήμα! Πόσον εἶναι σωτήριος καὶ γλυκεῖα ἡ οἰκαιοποιήσις αὐτῆ τῶν ἐθνικῶν ἀγαθῶν! Πόσον δὲ φοβερὰ ἡ τύχη τῶν μεγάλων ἔργων, ὅταν ἀπ' αὐτῶν ἀδεξίως ἀφαιρῆται τὸ συναίθημα τῆς κοινῆς ἠθικῆς κτήσεως! Ἐνσάρκωσις ἀληθῆ ἰδέας φιλανθρώπου καὶ κοινωνικῆς παρυστῆς ἐνώπιον ἡμῶν σήμερον τὸ Ζάππειον, ἐνσάρκωσις πόθων πολυετῶν, ἐλπίδων θερμῶν, πίστεως ἀμετακινήτου καὶ προδοτικῆς γλυκείας. Ἡ ἐθνικὴ συνειδησις ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν σιγηλῶς καὶ ἀνομολογητῶς ἐκαλλίβργει τὸ σπέρμα τῆς ἰδέας ταύτης.

*Από δεκαετίας ἐν μέσῳ ἀγώνων ποικίλων καὶ περιστάσεων ἀντιξέων ἐκαλλιέργησαν κατ' ἐξέθρεψαν ταύτην φιλοστόργως οἱ τοῦ Ζακπελου ἔργαται. Ἡ συνείδησις ὤρισεν αὐτὴν καὶ ἡ ἀθάνατος ἰδέα εὗρε τὸ μόνιμον αὐτῆς σχῆμα. Κατοικίζεται λοιπὸν σήμερον ἡ ἀγνή καὶ αὐστηρὰ αὕτη περθένος κατὰ λήλωσιν, εὐλογομένη ἀφθόνως ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, τῆς ἐπιστήμης, πολιτείας καὶ κοινωνίας· ἐνοποιῶνται αἱ εὐχαὶ τῆς κοινωνίας ἐν τῇ ἐμφανείᾳ αὐτῆς, ἐπὶ δὲ τῶν μετώπων τῶν λευχειμόνων θυγατέρων τοῦ λαοῦ ἀντανακλάξ φωτοβόλος ἡ πνοὴ τῆς ἀθα.άτου ταύτης ἐνσαρκώσεως!

Ζήτηω λοιπὸν ἡ ἐνσαρκωθείσα ἰδέα!

Ζήτηω ὁ Ζάκπας!

Εὐλογεῖτω ἡ φιλόστοργος μήτηρ ἐκκλησία!
Ζήτηω ἡ πιστὴ τοῦ φιλολάου ἡμῶν ἀνακτος κυβέρνησις! Ζήτηω ὁ Ἄβδουλ Χαμίτ γὰν ὁ φιλόστοργος τοῦ κράτους πατὴρ!!!!

Πιταγώδη χειροκροτήματα ἐκέλυψαν τὸν λόγον τοῦτον, ἀμέσως δὲ μετὰ ταῦτα ἐψάλλη ὁ πρὸς τὸν Ἰδρυτὴν καὶ ἔθνικόν εὐεργέτην Κωνσταντῖνον Ζάκπαν ὕμνος δεσ-
τις ἔχει ὡς ἐξῆς:

*Ὁ Ναδς, αὐτὸς δὲν κτιζεῖς
Πρὸς λατρεῖαν τῶν Μουσῶν,
Δὲν θ' ἀφήσῃ ν' ἀποθάνῃ,
Ζάκπα, ὄνομα τὸ Σόν.

Εἰν' ἀθάνατ' οἱ Μαικήνας,
Δὲν τοὺς τρώγ' ἡ μαύρη γῆ.
Ζῆ ἡ δόξα των καὶ φέγγει
Ὡς διηνεκῆς ἀγῆ.

Μὴ τὰ μαῦρα τοῦ θανάτου
Τὰ πτερά, μὴ φοβηθῆς·
Αὐτὰ ταῦτα θὰ σὲ φέρουν
Εἰς λειμῶνας εὐανθεῖς.

*Ἐκεῖ ὅπου οἱ μεγάλοι
Ἄνδρες δλων τῶν λαῶν
Τίρπονται ἔς τῆς Μνημοσύνης
Τὸν ἀθάνατον ναόν.

*Ἐκεῖ ὅπου δὲν γηράσκει
Τοὺς ἀνθρώπους ὁ Καιρὸς,
Καὶ τὰς ἀκοῆς των θέλγει
Τῶν ἀγγέλων ὁ χορὸς.

*Ὅπου ἡ ψυχὴ μαρθάνει
Τὰ μυστήρια τῆς γῆς,
Καὶ Θεὸς καὶ φύσις λάμπουν
Ὡς καθρέπτῃς διαυγῆς.

Ἐκεῖ δταν θὰ πλανᾶσαι,
 Ὡ θεόπνευστος ψυχῆ,
 Μέχρι σου τὸ δομά σου
 Θ' ἀναβαίν' ὡς προσευχῆ.

Ναί, θ' ἀκούγῃς τὰς μητέρας,
 Εὐγνωμόνων γενεῶν
 Μὴ τὸ τοῦ Θεοῦ νὰ ψάλλουν
 Ὅνομά σου τ' ἀγαλᾶν.

Εἶδωλον εἶσ' ἀπὸ τοῦθε
 Τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς,
 Καὶ τοῦ βίου σου ἐγράφῃ
 Ἡ ἀθάνατος σελῆς.

Εἶν' ἀθάνατοι οἱ Μαικήται,
 Δὲν τοὺς τρώγει ἡ μαύρη γῆ·
 Ζῆ ἡ δόξα των καὶ φέγγει
 Ὡς διηνεκῆς αὐγῆ.

Εἶτα ὁ ἐπ' ἀδελφῶ ἀνεψιὸς τοῦ μεγάλου
 εὐεργέτου κ' Χρῆστος Ζάππας μετὰ
 πολλῆς τῆς συγκινήσεως ἐποιήσατο τὴν
 ἐπομένην ὠραιότατην προσφώνησιν γαλ-
 λιστί καὶ ἑλληνιστί.

Ἵψηλότατε, Πανχυώτατε, Ἐξοχώτατοι.
 Κυρίαί καὶ κύριοι.

Βαθεῖαν αἰσθάνομαι συγκίνησιν γινόμενος
 ἐνώπιον ὑμῶν ὁ πιστὸς ἑρμηνεὺς τῶν αἰσθη-
 μάτων τοῦ θεμελιωτοῦ τοῦ καθιδρύματος τού-
 του. Αἱ κωλύουσαι τὴν παρουσίαν του σήμε-
 ρον ἐνταῦθα ἀσχολαί, φέρουσιν ἐνώπιον ὑμῶν
 τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ, οὐχὶ ἀρμόδιον εἰσέτι, ὅ-
 πως ἀπευθύνῃ τὸν λόγον εἰς ὑμῶν ὡς ἡγε-
 τῶν διακεκριμένην ὅσον ἐκείνη, ἣτις συγκροτεῖ
 τὴν τελετὴν ταύτην, ἀλλ' ἀπεκδέχομαι παρ'
 ὑμῶν, ὡς ἡ παρουσία μαρτυρεῖ τὴν διαβε-
 βεβαίωσιν τῶν φιλοθρώπων αἰσθημάτων, ἃ
 τίνα παρώρμησαν τὸν ἰδρυτὴν εἰς τὰς βαρεῖας
 θυσίας, ἃς ἐπέβαλεν ἑαυτῷ, ἀπεκδέχομαι,
 λέγω, πλήρη ἐπισέκειαν εἰς τὴν περίστασιν
 ταύτην.

Πρώτιστα πάντων ἐπέρχεται εἰς τὰ πνεύ-
 ματα ἡμῶν ἡ ἐρώτησις:

Εἰς τίνα ὀφείλομεν τὸ Σχολεῖον τοῦτο ;
 καὶ ἀκούω προφερόμενον τὸ σεπτὸν ὄνομα τῆς
 Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ τρισεβαστοῦ ἡμῶν
 ἀνακτοῦ Σουλτάνου Ἀποῦλ Χαμητ Χάν.
 Ναί. Εἰς τὰς ὑπὲρ τῶν λαῶν τῆς εὐρείας
 ταύτης αυτοκρατορίας Του ὑψηλὰς ἐβρίσεις
 Του ὀφείλομεν τὴν παραγωγὴν τῆς ἐκτάκτου

ταύτης τελετῆς αἰτίαν, τῆς τῶν ἐγκαινίων οἰκοδομήματος, ἀνεγερθέντος τῆ ὑψηλῆ ἐπι-
 νεύσει Του ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ μεγάλου
 κράτους Του. Διδὸν καὶ πρώτιστα πάντων δ-
 φερίομεν νὰ διατρανώσωμεν τὴν ἔκφρασιν τῆς
 μεγίστης ἡμῶν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν λαο-
 φίλητον καὶ σεπτὸν ἄνακτα καὶ ν' ἀνακραξώ-
 μεν «Ζήτω ἡ Α. Α. Μεγαλειότης ὁ Σουλτάν-
 νος Ἀμπδὺλ Χαμήτ Χάν».

Ἄλλ' ὁ Ὑψιστος ἐξελέξατο ὄργανα τοῦ ἄ-
 ρακτοῦ ἐκλεκτὰ πρὸς ἐκτελεσιν τῶν πατρικῶν
 πόθων Του, τὸν περιδύον ὑψηλότατον βεζύ-
 ρην Σαῖδ πασοῦν καὶ τοὺς ἐξοχωτάτους ὀ-
 πουργούς, δι' ὧν τὸ φιάνθρωπον τοῦτο ἔργον
 ἐπετελέσθη μετὰ τῶν ἄλλων, ὅσα ἡ ὑπὲρ τῶν
 ὀπληκῶν μέριμνα ἐδαψέλευσεν ἀφειδῶς κατὰ
 τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, τείνοντα πρὸς τοῖς
 ἄλλοις καὶ εἰς τὴν διαδόσιν τῆς παιδείας καὶ
 τῆς μετ' αὐτῆς συδεομένης μορφώσεως, ἀξι-
 νες εἰσι τὰ ἀληθῆ ἐχέγ'· ὅσα τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ
 βιομηχανικοῦ πλούτου. Ἡ παιδεία μᾶ: ἐξα-
 σφαλίζει ἐκεῖνο, ὅπερ ἐπιζητοῦμεν ὑπὲρ πᾶν
 ἄλλο, τὴν εἰρήνην, τὴν εἰρήνην ἐν τῇ ἐργα-
 σίᾳ καὶ διὰ τῆς ἐργασίας. Διὰ τῆς παιδείας
 δὲν ὑπάρχουσι πλέον ὀρια μεταξὺ τῶν χωρῶν,
 δὲν ὑπάρχουσι πλέον φραγμοί, ἀλλ' ἡ ἀεὶ-

φότης διὰ τῆς παιδείας, τοῦ μόνου τούτου ἐ-
 νωτικοῦ σημείου, τῶν δύο τούτων μεγάλων
 δυνάμεων τοῦ 19' αἰῶνος.

Καὶ πρὸς τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Πανα-
 γιότητα, οἰκουμενικὴν πατριάρχα, οὗ ἡ πα-
 ρουσία περιβάλλει αἴγλην τὴν τελετὴν ταύτην
 ἀπονέμω τὸν εὐγνώμονα σεβασμὸν τοῦ ἔδρυτοῦ
 τοῦ τεμένους τούτου τῶν γραμμάτων, ὅπερ
 ἐπεστέγασαν αἱ εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι Σου, καὶ
 ἐφ' οὗ ἐπικαλούμεθα αὐτὰς πρὸς τὴν ἔσσει
 εὐδόκιμον σταδιοδρομίαν του.

Σπουδαίοντα τῆς ἐντολῆς μου καθήκον
 ἐκπληρῶ ἐκφράζων θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς
 τὰς ἐνταῦθα ἐκπροσωπούσας τὸ ἴδρυμα ἀρ-
 χὰς, τὸ ἀξιότιμον Διοικητικόν, λέγω, Συμ-
 βούλιον καὶ τὰς εὐγενεῖς κοσμητρίδας ἐπὶ τῇ
 πολυτίμῳ συμπραξίᾳ πρὸς εὐδόσιν τοῦ ἱεροῦ
 τοῦ ἰδρύματος σκοποῦ, καὶ πρὸς τὴν κυρίαν
 διευθύντριαν μετὰ τοῦ σωματίου τῶν διδα-
 σκαλισσῶν καὶ καθηγητῶν, διότι τοσοῦτον
 εὐδοκίμως ἐκπληροῦσι τὴν ἐντολήν, ἣτις ἐνε-
 πιστεύθη αὐτοῖς, τῶν ὀρίων τοσαῦτα διέγ-
 ματα ἐμαρτύρησαν τὴν ἀνωτέραν ἰκανότητα.

Καὶ ὑμεῖς, ἐντιμοτάτη δημήγυρις, δεξασθε
 τὰ συμπαθῆ αἰσθήματα ἡμῶν διὰ τὴν παρου-
 σίαν σας ἐν τῇ συναθροίσει ταύτῃ, ἣτις ἀναν-

τιρρήτως ἔλαβε χαρακτῆρα ἔθνικῆς τελετῆς, καὶ διὰ τῶν προθυμίαν μεθ' ἧς ἐσπεύσατε νὰ παρευρεθῆτε. Εὐχαριστῶ ὑμῖν ἐξ ὀνόματος τοῦ σεβαστοῦ μοι θεοῦ διὰ τὴν σύμπραξιν, ἣν παρέχετε εἰς τὸ μέγα ζήτημα τῆς ἐκπαιδεύσεως, τοῦ ἀληθοῦς τούτου ἀγαθοῦ τῆς ἀνθρωπότητος. Εὐκαταῖον ἦτο ἵνα λάβῃ τὴν εὐτυχίαν νὰ ἴηαι ἐν μέσῳ ἡμῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ὅπως συνδιαλεχθῇ μεθ' ἡμῶν περὶ τοῦ ἔργου καὶ τῶν ἐλπίδων του, ἐλπίδων αἵτινες πηγάζουσιν ἐκ τῶν αἰσθημάτων, μεθ' ὧν ἐπέβαλεν ἐαυτῷ τὰς ὑπὲρ τοῦ ἔργου τούτου μεγίστας θυσίας του, οὐχὶ κατωτέρας μέγρι τοῦδε τοῦ εἶδος καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου φράγκων, καὶ ἐκείνας δι' ὧν ἐξασφαλίζει ἑσσεὶ τὴν συντήρησιν τούτου, πεπεισὼς ὅτι ἡ λύσις τοῦ προβλήματος «περὶ τοῦ πῶς δύναται τις ν' ἀποβῇ εὐεργατικώτερος εἰς τὴν κοινωνίαν» ἔγκειται ἐν τῇ παροχῇ τῶν μέσων καὶ διευκολύνει τῆς παιδείας, καὶ ἀφιερῶσας εἰς τοῦτο ὅλας τὰς σκέψεις καὶ μερίμνας του, τὰς ὁποίας εὐφροσύνας ἀνταλλάσσει μὲ τὸν μονήρη του βίον ὁ δίκαιως ἐρημίτης τοῦ Βροσθενίου ἀποκαλούμενος. Δὲν εἶναι ἔργον ἐμὸν ἢ ἀνάπτυξις τῶν σκέψεων καὶ με-

ριμῶν του τούτων, τὰς ὁποίας τοσοῦτον ἐγγλῶτικως παρέστησαν ἤδη οἱ ἀρμόδιοι.

Κατακλείω τὰς ὀλίγας μου λέξεις, κυρταὶ καὶ κύριοι, εἰς τὸ ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος Ζάππας δὲν ζητεῖ εἰμὴ τὴν ἐκπλήρωσιν μιᾶς μόνης εὐχῆς, καὶ αὕτη εἶναι τοῦ νὰ λάβῃ αἷσιον τέλος τὸ ἔθνικόν τοῦτο ἔργον. ὅπερ ἤρχισεν ὑπὸ τοσοῦτον καλοῦς οἰωνοῦς, καὶ πρὸς τοῦτο βρασιζεται εἰς τὴν ἀφοσίωσιν ὄλων ὑμῶν.

Ὁ κ. Χρῆστος Ζάππας ἐδέξατο τὰ συγχαρητήρια τῶν ὑπουργῶν, τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, τῶν ἐπισημοτήτων καὶ πάντων τῶν περισταμένων ἐπὶ ὑπουργεῖ ἐξέφρασαν τὴν μεγίστην αὐτῶν εὐπρέσκειαν ἐπὶ τῷ συντελεσθέντι ἔργῳ, παρεκάλεσαν δὲ τὸν κ. Χρῆστον Ζάππαν νὰ ἐκφράσῃ τὰ αἰσθήματα αὐτῶν πρὸς τὸν ἰδρυτὴν, εἰς ὃν τυξάντο μακροβιότης πρὸς ἐπιτέλεσιν τοιοῦτων σπουδαιοτάτων ἔργων τὸν ἔπαινον πάντων προκαλούντων. Οὕτω συνετελέσθη τὸ μέγα ἔργον διὰ τῆς φιλομουσίας καὶ τῆς γενναιωδωρίας τοῦ ἔθνικοῦ εὐεργέτου, διὰ τῆς ἐρωγῆς τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως, διὰ

τῆς νυχθημέρου, ἀόκνου καὶ ἀκαταβλήτου δραστηριότητος τῆς ἐριτίμου διευθυντρίας κ. Καλλιόπης Κεχαγιᾶ, ἥτις εἶδεν ἐπιστεφομένους τοὺς μακροὺς αὐτῆς ἀγῶνας καὶ ἐπὶ ἀσχελεύτων βέσεων ἰδρυσόμενον νῦν τὸ οἰκοδόμημα ὑπὲρ τῆς παγιώσεως τοῦ ὀποίου ἐπίτοσοῦτον συνέτεινεν ἀναλαβοῦσα τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ καὶ εἰς τελειοποίησιν ἀγαγοῦσα. Συντελέσθη διὰ τῶν ἀόκνων προσπαθειῶν τῶν ἐκάστοτε μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἐργασμένων ἀνεκδότως καὶ μετ' αὐταπαρησίας πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἰδρυτοῦ ἀνατεθείσης αὐτοῖς ἐντολῆς. Συντελέσθη διὰ τῶν εὐχῶν τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῶν εὐχῶν σύμπαντος τοῦ ἑλληνικοῦ ὀρθοδόξου γένους, οὗ περιβλεπτα ἰδρύματα ἐγείρονται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πρωτεύουσῃ ὡς ἀρίθλα μνημεῖα τῆς φιλομουσίας τῶν τέκνων αὐτοῦ, διὰ τῆς ἀντιλήψεως τῆς κοινῆς πίστεως, γηθοσύνης χαιρετιζούσης τὸ ἐπιστεφομένον νῦν ἔργον τοῦ μεγάλου εὐεργέτου. Συντελέσθη τέλος διὰ τῶν καλλιτεχνικῶν γνώσεων τοῦ νεαροῦ ὁμο-

γενοῦς ἀρχιτέκτονος Γιάγκου ἐφέντη ἄριστα εἰς τὸν προορισμὸν τῆς οἰκοδομῆς ἀποβλέψαντος.

Οὕτω νῦν μετὰ τῆς χαρᾶς ἐν τῇ καρδίᾳ, μετὰ τῶν ζωηρῶν ἐντυπώσεων τῆς λαμπροτάτης τελετῆς, ἥτις καὶ ἐξωτογραφίθη, τὰ πλήθη διεσπάρησαν εἰς τοὺς διαδρόμους, τὰς κλίμακας, τὰς αἰθούσας, ἐπισκεπτόμενα πάντα. Ἀπὸ τοῦ παραθύρου ἐκείνου ὁ ὀρθαλμὸς ἐβυθίζετο εἰς τὰ κυανᾶ τῆς Προποντίδος ὕδατα· διὰ μέσου τῆς σχισμίδος παρρηπέτασματος ἐωρᾶτο λωρὸς τις τοῦ Βοσπόρου· περαιτέρω τὸ βλέμμα ἔρριπτε τις εἰς τὴν λεωφόρον τοῦ Ἰαξίου καὶ τὰ τοπία τῶν ἐκείθεν τῶν Ταταούλων λόφων ἐνῶ ἐκ τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς ἐξετείνετο τὸ Σταυροδρόμιον μετὰ τῶν σοβαρῶν αὐτοῦ οἰκοδομῶν καὶ ἐκείθεν ἔτι τούτου οἱ λόφοι τοῦ Βυζαντίου. Ἐπὶ πᾶσι δὲ δρόσοι καὶ ἀπλεταν φῶς, καθριότης ἀπαστρέπτουσα, φιλοκαλία διακοσμῆσεως ἐξαιρετικῆ ὀρειλομένη εἰς τὸ λεπτόν καὶ καλλιτεχνικὸν τῆς διευθυντρίας πνεῦμα. Ἕτεροι συνωθοῦντο εἰς τὴν αἰθούσαν τῶν

ἔργοχειρῶν ἐξετάζοντες τὰ λεπτεπίλεπτα ἔργα τῆς βελόνης τῶν μαθητριῶν· ἰχνογραφίαι ἔντεχνοι, τήπητες μετὰξιναι ἐξειργασμένοι μετὰ τέχνης οὐ τῆς τυχοῦσης, λευκώματα, ποικίλα κομψοτεχνήματα προῦκάλουν τὸν γενικὸν θυμασμόν. Ἐπάνω ἐπεσκέπτεντο ἔτι ἄλλοι τὰς ἐκθέσεις τῆς ὀρυκτολογίας καὶ τὴν ὄργανοθήκην τῆς φυσικῆς καὶ χημίας. Ἐτεροι ἄτρεχον εἰς τὸ νηπιαγωγικὸν τμήμα ἔνθα αἱ μαθήτριαι ἐφωτογραφοῦντο, ἄλλοι εἰς τὴν αἰθουσαν τῆς ζωολογίας· κίβεις, χαρὰ, εὐθυμία πανταχοῦ. Τὸ κυλικεῖον ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς πρώτης ὀροφῆς ἦτο πλήρες· πρῶτοι οἱ ὑπουργοὶ μετὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου καὶ ὄλων τῶν ἐπιστημοτήτων ἔπιον ἀναψυκτικὰ ποτὰ εὐχόμενοι τὰ βέλτεστα τῷ ἰδρυτῇ καὶ τὴν εὐδωσίαν τοῦ σκοποῦ τῆς λαμπρᾶς οἰκοδομῆς, ἧς τὰ ἐγκαίνια συνετελέσθησαν ἤδη· εἶτα, συνωθοῦντο ἀναμῆξ ἅπαντες οἱ προσκεκλημένοι. Τὰ ποιήρια συνεκρούοντο, εὐχαὶ ἀνεπέμποντο, εὐχαὶ καρδιῶν εὐγνωμονουσῶν τῷ φιλομούσῳ

ἀνδρὶ πρὸς ὃν ἤδη τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἐτηλεγράφει τὰ βέοντα. Πανταχοῦ λαμπρὰ διακόσμεις, πανταχοῦ φιλόκαλος διάταξις. Ὁρείλομεν δὲ βεβαίως κατὰ καθῆκον ἀπαράχρατον νὰ μνημονεύσωμεν ἐνταῦθα καὶ τῆς λίαν συντελεσῆσης εἰς τὸν ὠραῖον κόσμον τῶν αἰθουσῶν ἀξιότιμου ὑποδιευθυντῆρας κυρίας Χαρικλείας Πλιάτσκα, ἧτις ἀείποτε μετὰ προθυμίας ἐργαζομένη καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ πολλοὺς καταβαλοῦσα μόχθους, μεριμῶσα δὲ περὶ πάντων καὶ ὑποδεχομένη μετ' ἐξαιρετικῆς ἀβρότητας τοὺς προσκεκλημένους, δικαίων καὶ εἰλικρινῶν ἔτυχε συγχαρητηρίων. Ἀποκομίζοντες τὰς λαμπρότερας ἐντυπώσεις, συγκεκιντημένοι, χαίροντες, ἀπῆρχοντο ἤδη, ἐνῷ ἄλλοι πολλοὶ ἐκύκλουν ἔτι ἐπάνω τὴν εἰκόνα τοῦ εὐεργέτου, νοερῶς χαιρετίζοντες τοῦ θεοσθενίου τὸν ἐρμῆτην... Ὁ ἥλιος πλέον ἔδμεν ἀπὸ στόματος εἰς στόμα ἐφέροντο τῆς τελειότης περιγραφῆς καὶ εὐχαὶ εἰλικρινεῖς, ἔνθου, σύμπαντος τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου ἠκούοντο πανταχόθεν. Ἡ Κωνσταντινού-

πολις εἶχεν ἐστραμμένον τὸ βλέμμα εἰς τὸ Βροσθένιον, ὁ ἑλληνικὸς κόσμος ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἐχαίρειτ' ἐξ τὸν μεγαλοῦργόν ἐκεῖθεν τοῦ Δουναίσεως ἱρημίτην!

Χάριν ἀκριθείας οφείλομεν νὰ ἐπανορθώσωμεν λάθη τινὰ παρεισφύσαντα εἰς τὰ ἀνωτέρω.

Ἐν σελίδι 18 ἀπαντᾷ ἡ φράσις: «ἔχει δεξιόθεν μὲν τὸ μέγα ἐστιατόριον, ἀριστερόθεν λουτρῶνα». Ἄντ' αὐτῆς, διόρθωσον: «ἔχει δεξιόθεν μὲν εἴσοδον εἰς τὸ ἐστιατόριον τῶν ἐξωτερικῶν μαθητριῶν, ἀριστερόθεν δὲ λουτρῶνα».

Ἐν σελίδι 20, στίχ. 4, ἀντὶ ἀκατεστρωμένον», διόρθωσον: «κατεστρωμένον». Ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι στίχ. 11, ἀντὶ «τὴν Ἠῶν», διόρθωσον: «τὴν Ἠῶν».

Ἐν σελίδι 22, στίχ. 9 καὶ 10, ἀντὶ «τὰς ἄλλας ὀρόφους», διόρθωσον: «τοὺς ἄλλους ὀρόφους». Ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι, στίχ. 23, ἀντὶ «γωνικόν», διόρθωσον: «γωνιακόν».

Ἐν σελίδι 28, στίχ. 7, ἀντὶ «λινᾶ», διόρθωσον: «λινᾶ». Ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι, στίχ. 20, ἀντὶ «ακαταλίπει τις», διόρθωσον: «ακαταλίπη τις».

Παραλείποντες τὴν διόρθωσιν ἐτέρων τοιοῦτων τυπογραφικῶν παροραμάτων, παρατηροῦμεν ὅτι περὶ τῆς δαπάνης τοῦ νεοδημιου Ζαπλείου ἐγράφη ὅτι ἡ ὀλικὴ δαπάνη τῆς οἰκοδομῆς ἀνῆλθεν εἰς 26,500 ὀθωμανικῶν λιρῶν. Πρὸς συμπλήρωσιν ὁμῶς τοῦ ὅλου ποσοῦ τῶν γενομένων ἐξόδων προσθετέον 1500 λίρας ὀθωμανικὰς δι' ἐξωτερικὰς δαπάνας, ἧτοι τοιχισμὸν καὶ κιγκλίδωσιν τοῦ περιβόλου τῆς οἰκοδομῆς κτλ. Αἱ διὰ τὴν κατασκευὴν θρανίων, προσπορισμὸν καὶ μεταχέτευσιν ὕδατος, φωταερίου κτλ. δαπάναι, συνάμα δὲ καὶ τὰ ἐξόδα τῆς μετακομίσεως, ἐγκαταστάσεως κτλ. ἀνέρχονται περίπου εἰς 1,500 Λ ὀθωμ. Προσέτι εἰς ἀγορὰν πλντων τῶν ἐν τῇ ἐσωτερικῇ ὑπηρεσίᾳ χρειωδῶν, ἧτοι ἐπίπλων τῶν διαφόρων τμημάτων τοῦ ἐκπαιδευτηρίου, κλινῶν καὶ ἄλλων ἀποσκευῶν, καὶ εἰς ἀ-

γοράν συλλογῶν καὶ ἀντικειμένων χρυσίμων εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς φυσικῆς, τῆς χημείας, τῆς ἀνθρωπολογίας, τῆς ζωολογίας, τῆς ἀστρονομίας, τῆς ὀρυκτολογίας, τῆς καλλιτεχνίας, κτλ. ἔδαπανήθησαν λ. ὄθ. 2800. Ἔσπε πᾶσα ἐν συνόλῳ ἢ διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Ζαπτείου καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ καθιδρύματος δαπάνη ἀνέρχεται περίπου εἰς λίρας ὀθωμανικῆς 32,500.

— 1885 —

ΝΕΟΛΟΓΟΥ

ἀριθ. 4850, ἡμερομηνία 11 ἰουλίου. 1885.

. . . Δοθείσης ἡμῖν ἀφορμῆς ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω παρορμημάτων νὰ ἐπαναλάβωμεν σήμερον τὸν περὶ Ζαπτείου λόγον, ὀρεόμενοι μετ' εὐαρεσκείας νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἄπας ὁ ἐγγῶριος τύπος, ὃ τε ὁ μόγλωσσος καὶ ὁ ἀλλόγλωσσος, ἰκτενῶς καὶ συμπαθητικῶς διελαθε καὶ ἐξέθηκε

τὰ κατὰ τὴν τελετὴν, ἐξέρας τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου καὶ τὴν ὤθησιν, ἣν ἐπομένως μέλλει νὰ λάβῃ ἢ ἐν τῷ νεοδητῷ Ζαπτεῖῳ ἐκπαίδευσις τῶν κορσίων καὶ πολλὰ κτλ καὶ προσήκοντα γράψας ὑπὲρ τοῦ μεγεθύμου ἰδρυτοῦ τοῦ καθιδρύματος, ὅστις ἀφειδῆς ἐράνη θερῶν πάσης ἀνάγκης καὶ παντοιοτρόπως ἐξεδήλωσε τὰς γενναίας αὐτοῦ προθέσεις. Ἔναι ὅμως τῶν ἡμετέρων συναδέλφων ἐν ταῖς περιγραφαῖς αὐτῶν ὑπέπεσαν εἰς τινὰς ἀνακριθείας ἢ ἐξογκώσασαι τὰ δαπανηθέντα ποσὰ ἢ ἀποδοῦσαι τὸ σχέδιον τῆς οἰκοδομῆς εἰς βιενναίους ἀρχιτέκτονας, ἐνῶ μόνον ἡ ἐπιδοκιμασία αὐτῶν ἐζητήθη, ἢ ἐσφαλμένως ἀναγράψασαι ὀνόματα καὶ πλανηθεῖσαι εἰς τὰς βιγραφικὰς σημειώσεις ὅσας περὶ τοῦ μεγεθύμου ἰδρυτοῦ παρέσχον. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡμεῖς χθὲς διελάβομεν ἰδιαιτέρως περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων τοῦ ἐρημίτου τοῦ Βροσθενίου, συμπληροῦντες σήμερον ὅσα ἐγράψαμεν προσθέτομεν ὅτι τιμητικὸν τῆς γενναιοδωρίας καὶ φιλοπατρίας αὐ-

τοῦ χαρακτηριστικὸν εἶναι καὶ ἡ ἐκ 2000
περίπου λιρῶν δαπάνη τοῦ πρὸς ἀνοικο-
δόμησιν καὶ ἐπίσκευῆν τοῦ ἐν Χαμόβω
τῆς Ἡπείρου ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ πασσαῖ ἐγερ-
θέντος μουσουλμανικοῦ τεμένους.

